

(*)Facultade de CC. Económicas e Empresariais

Presentación

(*)

La Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales tiene una amplia trayectoria dentro de nuestra Universidad. A principios de los 70 ya se impartían enseñanzas de Ciencias Económicas en el antiguo Colegio Universitario de Vigo, que en 1980 pasaría a integrarse en la Universidad de Santiago de Compostela. En 1990 se segrega el Campus de Vigo, lo que supondrá el nacimiento de la Universidad de Vigo.

En el curso 1991/92 se inicia la docencia de las licenciaturas de Ciencias Económicas y de Ciencias Empresariales en el edificio actual, registrándose dos procesos de reforma de sus planes de estudios en los años 1995 y 2002. A raíz de la promulgación del RD 1393/2007 sobre ordenación de las enseñanzas universitarias se pone en marcha el proceso de adaptación al Espacio Europeo de Educación Superior, de tal forma que, para el curso académico 2009/2010, comenzarán a impartirse las titulaciones de Grado en Administración de Empresas y en Economía a las que se refieren estas guías.

Se persigue con ello ofertar unas titulaciones más adaptadas al contexto actual, con una adaptación de las metodologías docentes orientadas hacia el aprendizaje del alumno y el desarrollo de sus capacidades.

Localización

(*)

La Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales de Vigo está en el Campus de Lagoas/Marcosende, aproximadamente a 15 km. de la ciudad. Cliccando en el siguiente icono puedes acceder a un plano del Campus con su ubicación precisa

En caso de precisar información es posible contactar a través de las siguientes vías:

Correo - Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales, Campus de Lagoas-Marcosende, s/n, 36310 VIGO

Teléfono - 986812400 (Centralita/Conserjería)

986 812403 (Secretaría de Alumnos)

986 812402 (Secretaría do Decanato)

Fax- 986812401

Correo electrónico - secfcee@uvigo.es (Secretaría de Alumnos)

sdfcee@uvigo.es (Secretaría do Decanato)

Web - <http://fccee.uvigo.es/>

Servizos ofertados

(*)

La Facultad cuenta con una importante dotación de infraestructuras destinadas a dar soporte a las actividades de investigación, docencia y extensión universitaria. Resumidamente, hay 15 aulas de docencia, 13 aulas-seminario, 6 aulas de informática y un aula informática de libre acceso. Adicionalmente dispone de un salón de actos con un aforo aproximado de unas 550 personas, un salón de grados para 60-80 personas, biblioteca con 400 puestos de lectura y cafetería-comedor.

A continuación se desglosa la información sobre servicios importantes para el alumnado:

SERVICIOS OFERTADOS A OS ESTUDANTES

- AULA INFORMÁTICA DE LIBRE ACCESO:

Ordenadores a disposición dos alumnos con aplicaciones de uso corrente, acceso a Internet e posibilidade de impresión de documentos

- REDE INALÁMBRICA:

Acceso WIFI a Internet en toda a Facultade.

- REPROGRAFÍA:

Fotocopias, encuadernacións, transparencias, impresión de documentos, material de estudio, etc...

Horario regular : Mañá de 9 a 14 h. - Tarde de 15:45 a 18:00 h.

- CAFETERÍA E COMEDOR:

Servicio de cafetería completo, almorzos e comidas con menús do día.

Horario SS.Cafetería: De 8:45 a 21 h.

Horario SS.Comedor: De 13 a 15:30 h.

- SERVICIOS ADMINISTRATIVOS:

Servicios de xestión do alumnado (matriculas, traslados, solicitudes de validacións, emisión de títulos, etc...), asuntos económicos e secretaría do Decanato.

Horario atención ó público: De 9 a 14 h.

- BIBLIOTECA:

Servicio de asesoramento e empréstito bibliográfico, salas de estudio e lectura e consulta bases de datos.

Para o servicio de empréstito requírese carnet de biblioteca.

Dotacións: 414 postos de lectura e estudio.

2 postos consulta bases de datos.

29.000 volumes aprox. (libros, informes, etc.)

560 títulos de publicacións periódicas:

330 revistas e 230 estatísticas.

Equipo decanal

(*)

Decano	José Santiago Gómez Fraiz
Secretaria	Gonzalo Caballero Míguez
Vicedecano de Organización Académica	Fernando Comesaña Benavides
Vicedecana de Calidade	Raquel Arévalo Tomé
Vicedecano de Relacións Internacionais	Jorge Vila Biglieri
Vicedecana de Adaptación ao EEES	Carlos M ^a Fernández-Jardón Fernández

(*)

(*)

(*)PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito

Subjects

Year 2nd

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
V03G720V01211	Law: Constitutional law 2	1st	6
V03G720V01212	Law: Introduction to civil law and personal rights	1st	6
V03G720V01213	Company: Mathematics of financial transactions	1st	6
V03G720V01214	Econometrics	1st	6
V03G720V01215	Macroeconomics	1st	6
V03G720V01216	European Union law	1st	6
V03G720V01221	Company: Financial accounting 1	2nd	6
V03G720V01222	Criminal law 1	2nd	9
V03G720V01223	Civil law 1. Obligations and contracts	2nd	6
V03G720V01224	Public international law	2nd	9
V03G720V01225	Economic policies	2nd	6

IDENTIFYING DATA**Dereito: Dereito constitucional II**

Subject	Dereito: Dereito constitucional II			
Code	V03G720V01211			
Study programme	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	2	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Dereito público			
Coordinator	Bergareche Gros, María Almudena			
Lecturers	Bergareche Gros, María Almudena Gregores Villaverde, Maria Jose			
E-mail	almuberga@uvigo.es			
Web				
General description	O alumnado deberá alcanzar unha visión comprensiva do conxunto dos dereitos fundamentais e as liberdades recoñecidos na Constitución española, dos procedementos que os garanten e dos medios institucionais e xurídicos para o seu salvagarda así como para a defensa da Constitución en xeral.			

Competencias

Code	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results
O alumnado deberá alcanzar unha visión e comprensión do conxunto dos dereitos fundamentais e as liberdades recoñecidas na constitución española, dos procedementos que os garantizan, así como dos medios institucionais e xurídicos para a súa salvagarda	A2 A3 A5

Contidos

Topic	
Dereitos fundamentais. Orixe e evolución.	Os dereitos e liberdades fundamentais Orixe dos dereitos fundamentais Significado e evolución. Dereitos fundamentais e Estado Constitucional
O sistema de dereitos fundamentais na Constitución española de 1978	Regulación na Constitución Significado e valor Artigo 10 CE Concepto Tipoloxía Contido Límites Interpretación Garantía
O significado do Capítulo 1º do Título I da CE de 1978	Capítulo 1º do Título I da CE Presupostos previos exercicio pleno de dereitos Minoría de idade Espanois e estranxeiros Asilo e extradición

Os dereitos da Sección 1ª do Capítulo 2º do Título I da CE de 1978	Igualdade Dereitos da Sección 1ª do Capítulo 2º do Título I: Importancia Carácter Os distintos dereitos As súas garantías
Os dereitos da Sección 2ª do Capítulo 2º do Título I da CE de 1978	Importancia Carácter Os distintos dereitos As súas garantías
Os principios reitores da política social e económica.	Natureza e significado Tipoloxía Alcance
As garantías das liberdades e dos dereitos fundamentais.	Sistema de garantías Niveles de protección Garantías obxectivas Garantías subxectivas
Xustiza constitucional: Caracteres e significados xerais da xustiza constitucional	Caracteres e significado xeral do control da constitucionalidade
Xurisprudencia constitucional e interpretación da Constitución	Tribunal constitucional e interpretación da Constitución Especial referencia á interpretación constitucional dos Dereitos Fundamentais
Suspensión dos dereitos fundamentais.	Suspensión individual e suspensión xeral. O Estado de excepción. Consideración constitucional e xurídica.
O Tribunal Constitucional (I): composición, competencias e procedementos.	Composición Tribunal Constitucional Competencias Enumeración de procedementos
Tribunal Constitucional(II): Dereitos fundamentais, poderes do Estado e organización territorial	O tribunal Constitucional e a protección dos dereitos fundamentais. Especial referencia recurso de amparo. O Tribunal Constitucional e a división de poderes O Tribunal Constitucional e a organización territorial do Estado Outros aspectos e funcións do Tribunal constitucional
Reforma Constitucional	A reforma na Constitución de 1978 Funciones Procedementos Reforma e dereitos fundamentais
Constitución, Dereito Constitucional e unidade económica. Unión Europea e Dereito Internacional.	Constitución Dereito Constitucional DDFF e Convenios Internacionais Dereitos Humnaos O CEDH e o TEDH O TJUE e a CDFUE Outros organismos internacionais protectores dereitos humanos

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Estudo de casos/análises de situacións	13	30	43
Lección maxistral	34	63	97
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	0	2
Probas de autoavaliación	2	2	4
Outras	2	2	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Estudo de casos/análises de situacións	Lectura e análise de documentos xurídicos ou un feito, problema ou casos prácticos reais coa finalidade de que o alumno complete coñecementos, reflexións sobre o particular e interprete e xere as hipóteses que considere oportunas. O estudante desenvolverá exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante. Poderanse incluír probas obxectivas de preguntas cortas o tipo test para comprobar estes obxectivos e que os estudantes sepan autoevaluarse, e tamén exposicións e debates por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... xa sexa de maneira individual ou en grupo.
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos referentes á materia obxecto de estudo

Atención personalizada

Methodologies	Description
Estudo de casos/análises de situacións	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados de tutorías de despacho).

Avaliación

Description	Qualification	Training and Learning Results
Estudo de casos/análises de situacións	10	A2 A3
Probos de resposta longa, de desenvolvemento	70	A5
Probos de autoavaliación	10	A2 A5
Outras	10	A3

Other comments on the Evaluation

AVALIACIÓN. As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2016-2017.

Sempre será condición imprescindible para contabilizar a avaliación continua obter un mínimo de 5 sobre 10 na proba de desenvolvemento de resposta/s longa/s. PRIMEIRA CONVOCATORIA: A avaliación continua supón un 30 % sobre o total da cualificación final e o exame suporá o 70 % restante. O exame consistirá nunha proba de desenvolvemento de pregunta/s sobre o contido da materia. Aqueles alumnos que, por circunstancias excepcionais persoais ou profesionais, non poidan participar de maneira presencial nalgunha/s da/s sesión/s é práctica/s no desenvolvemento do curso poderán, a xuízo do profesor, presentar un traballo acorde á/s práctica/s correspondente/s. Aqueles alumnos que non sigan durante o curso o sistema de avaliación continua ou que non o superaron terán dereito a un exame final que implicará o desenvolvemento por escrito de pregunta/s longa/s do programa que suporá o 70% da nota (deberán obter nesta parte polo menos un mínimo de 5 puntos sobre 10), e a realización dun suposto práctico que suporá o 30% da cualificación restante. NA SEGUNDA CONVOCATORIA: a) A os alumnos que, superando a avaliación continua non alcanzasen un cinco no exame de preguntas de desenvolvemento na primeira convocatoria, conservaráselles a nota da avaliación continua e realizaráselles un exame similar ao da primeira convocatoria. b) Os alumnos que non sigan no desenvolvemento do curso a avaliación continua ou que non a superaron, terán dereito a un exame final que constará de dous partes: unha teórica de pregunta/s de desenvolvemento sobre o contido do programa que suporá o 70 % da nota (deberán obter nesta parte polo menos un mínimo de 5 puntos sobre 10) así como a realización dun suposto práctico que suporá o 30% da cualificación restante. CONVOCATORIA FIN DE CARREIRA: A avaliación farase mediante un exame final que constará de dous partes: unha teórica, de pregunta/s de desenvolvemento sobre o contido do programa que suporá o 70 % da nota (deberán obter nesta parte polo menos un mínimo de 5 puntos sobre 10), e por outra banda a realización dun suposto práctico que suporá o 30% da cualificación restante. NOTA: No caso de superar a avaliación continua pero non aprobar a materia, conservarase para o seguinte curso académico a nota da avaliación continua obtida no ano anterior se se comunica ao profesor o seu desexo de conservarlal.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

López Guerra, L.; Espín, E., y otros, **Derecho Constitucional (2 vols)**, 3ª, Tirant lo Blanch, 2016

Rodríguez- Zapata, J., **Teoría y Práctica del Derecho Constitucional**, 3ª, Tecnos, 2016

Díez-Picazo Giménez, L. Mª., **Sistema de Derechos fundamentales**, 4ª, Civitas/Thomson Reuters, 2013

Agudo Zamora, M., y otros, **Manual de Derecho Constitucional**, 7ª, Tecnos, 2016

Complementary Bibliography

Balaguer Callejón, F.; Cámara Villar y otros, **Manual de Derecho Constitucional (Vol III)**, 6ª, Tecnos, 2016

Pérez Royo, J., **Curso de Derecho constitucional**, 15ª, Marcial Pons, 2016

Castellá Andreu, J. Mª, **Derecho Constitucional Básico**, 3ª, Huygens, 2016

Bergareche Gros, A. (Dir.), **Almudena Bergareche Gros (dir.), Reconstruyendo el Derecho: Materiales para la igualdad**, Editorial Universidade de Vigo, 2017., 1ª, Sercicio editorial de la Universidad de Vigo, 2017

De Vega, P., **La reforma constitucional y la problemática del poder constituyente**, 1ª, Tecnos, 2000

Kelsen, H., **¿Quién debe ser el defensor de la Constitución?**, Tecnos, 1995

Schmitt, C., **La defensa de la Constitución**, Tecnos, 1983

Ruipérez Alamillo, J., **Reforma versus Constitución**, 2014

Villanueva Turnes, A. (Coord.), **Derechos Fundamentales: Aspectos básicos y actuales**, 1ª. edición, Andavira, 2017

González Ares, J.A., **Leyes constitucionales españolas (1808-1978)**, 3ª. edición, Andavira, 2015

Revista española de Derecho Constitucional, **Revista española de Derecho Constitucional**, CEPC, Teoría y Realidad Constitucional, **Teoría y Realidad Constitucional**, UNED,

Portero Molina, J.A., **Constitución y jurisprudencia constitucional**, Tirant lo Blanch,

Base de datos Aranzadi-derecho, **Aranzadi**,

Base de datos Tirant on line, **Tirant on line**,

Código, **Normas Políticas**, edición actualizada 2017, Tecnos, 2017

Edición preparada Carreras Serra, F. y Gavara de Cara, J.C., **Leyes políticas**, 19ª, Thomson Reuters Aranzadi, 2014

Código, **Leyes políticas del Estado**, última, Civitas,

www.congreso.es, **www.congreso.es**,

www.tribunalconstitucional.es, **www.tribunalconstitucional.es**,

www.senado.es, **www.senado.es**,

www.boe.es, **www.boe.es**,

www.cepc.es, **www.cepc.es**,

Tribunal europeo de derechos humanos, **www.derechoshumanos.net/tribunales/TribunalEuropeoDerechosHumanos-TEDH.htm**,

Tribunal de Justicia de la Unión Europea, **https://curia.europa.eu/jcms/jcms/j_6/es/**,

Recomendaciones

Subjects that continue the syllabus

Dereito da Unión Europea/V08G081V01304

Constitución económica/V08G081V01946

Subjects that it is recommended to have taken before

Dereito: Dereito constitucional I/V08G081V01103

Other comments

Esta materia no PCEO en Administración e Dirección de empresas - Grao en Dereito impártese no primeiro cuadrimestre do segundo Curso e a Profesora responsable da materia será Almudena Bergareche Gros.(almuberga@uvigo.es). Impartirana os profesores Almudena Bergareche Gros e Mª José Gregores Villaverde.

IDENTIFYING DATA**Dereito: Introducción ao dereito civil e dereito da persoa**

Subject	Dereito: Introdución ao dereito civil e dereito da persoa			
Code	V03G720V01212			
Study programme	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	2	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Dereito privado			
Coordinator	Estévez Abeleira, Teresa Dolores			
Lecturers	Estévez Abeleira, Teresa Dolores			
E-mail	estevez.abeleira@uvigo.es			
Web				
General description	Materia impartida no segundo cuadrimestre do 1º curso do Grao de Dereito na Facultade CCXX e do Traballo. Trátase dunha materia de formación básica que achega ao alumno ao concepto de Dereito civil, a persoa física e a persoa xurídica, as cousas e o patrimonio así como aos dereitos subxectivos. Permite coñecer institucións xurídicas esenciais no Dereito civil.			

Competencias

Code	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Trátase dunha materia de formación básica que achega ao concepto de Dereito civil, a persoa física e a persoa xurídica, as cousas e o patrimonio así como dos dereitos subxectivos. Permite coñecer institucións xurídicas esenciais no Dereito civil.	A2 A3 A4

Contidos

Topic	
Tema I: O Dereito civil.	O Dereito e as súas clasificacións. Concepto de Dereito civil. O Código civil: sistemática, estrutura e contido. O Título Preliminar do Código civil: especial consideración da interpretación das normas. A lexislación civil especial. Formación histórica do Dereito civil.
Tema II: A codificación e os Dereitos civís territoriais	A codificación e a progresiva descodificación. Os Dereitos civís territoriais e o Código civil. O Dereito civil de Galicia. Lexislación civil especial de Galicia.
Tema III: A persoa, en xeral.	Dereito civil e Dereito da persoa. Concepto e clases de persoa. Capacidade xurídica e capacidade de obrar. Os Dereitos da personalidade: consideracións xerais. En particular: O Dereito á vida e á integridade física. O Dereito á honra, á intimidade e á propia imaxe.
Tema IV: A persoa física.	Comezo da personalidade: o nacemento. A protección xurídica do nasciturus. Fin da personalidade: a morte. A maioría de idade. A menor idade: capacidade de obrar e responsabilidade. A emancipación.
Tema V: A incapacitación.	Significado da incapacitación. Concepto e caracteres. Causas de incapacitación. Requisitos e procedemento de incapacitación. A incapacitación de menores. Efectos da declaración xudicial de incapacidade. Internamento do presunto incapaz. A prodigalidad: procedemento e efectos.

Tema VI: A nacionalidade e a veciñanza civil.	A nacionalidade: concepto. Adquisición da nacionalidade española: adquisición orixinaria (atribución e dereito de opción) e non orixinaria (dereito de opción, carta de natureza, residencia). A consolidación da nacionalidade española. Perda da nacionalidade española. Recuperación da nacionalidade española. Dobre nacionalidade. Proba da nacionalidade española. A veciñanza civil: concepto e réxime xurídico (adquisición, perda e proba).
Tema VII: O domicilio.	Concepto e significado. Clases de domicilio. Pluralidade de domicilios e falta de domicilio. A ausencia: concepto e relevancia xurídica. A defensa do desaparecido. A ausencia non declarada no Dereito civil galego. A ausencia legal: requisitos, efectos e terminación. A declaración de falecemento: requisitos, efectos e cesación.
Tema VIII: O Rexistro Civil.	O Rexistro civil: concepto, significado e lexislación. Características xerais. Feitos inscribibles. Principios do Rexistro civil. Estrutura do Rexistro civil. Títulos que acceden ao Rexistro civil, control de legalidade. Asentos do Rexistro civil. Publicidade do Rexistro civil.
Tema IX: A persoa xurídica.	Concepto, función e significado. Abuso da persoa xurídica e levantamento do veo. Clases de persoas xurídicas. Constitución, adquisición e extinción da personalidade. Capacidade da persoa xurídica. Representación, domicilio e nacionalidade. Extinción da persoa xurídica. A asociación: concepto e regulación. Órganos. A fundación: concepto e regulación. Constitución da fundación. Órganos. Extinción e liquidación.
Tema X: As cousas.	Concepto e requisitos. Clasificación. Bens de dominio público e de propiedade privada. O patrimonio.
Tema XI: O dereito subxectivo.	Dereito subxectivo e relación xurídica: concepto. O Dereito subxectivo: clasificación. Exercicio dos dereitos subxectivos. Límites dos dereitos subxectivos: clasificación. A boa fe. O abuso do dereito. A doutrina dos propios actos. Limitacións temporais: a prescrición e a caducidade.
Tema XII: Feitos, actos e negocios xurídicos. A representación.	O feito xurídico e o acto xurídico. O negocio xurídico: concepto e clases. Elementos esenciais do negocio xurídico: obxecto, causa, forma e declaración de vontade. Elementos accidentais do negocio: condición, termo e modo. Os vicios da vontade. Ineficacia do negocio xurídico. A representación: concepto e clases. Apoderamiento e ratificación.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	36	36	72
Seminario	13	15	28
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	31	33
Estudo de casos/análisis de situacións	1	9	10
Probas de autoavaliación	1	6	7

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto que deberá desenvolver o estudante.
Seminario	Se valora a capacidade dos alumnos para o análisis dos casos propostos na aula así como para a elaboración e exposición de traballos de temática xurídica, valorando fluidez e dominio da materia, así como a súa capacidade de integrarse no grupo, asumindo as correspondentes responsabilidades que redundarán en beneficio do grupo.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a tutorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Proba para a avaliación das competencias que inclúen preguntas abertas sobre os temas do programa da asignatura. Os/as alumnos/as deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia en respostas extensas ás preguntas formuladas.	70	A2 A3
Estudo de casos/análisis de situacións	Esta proba inclúe a realización de casos prácticos (15%) e dun traballo (10%). Casos prácticos: Evaluación dos casos prácticos planteados na aula, que se realizarán de forma individual ou en grupo, segundo a proposta do/a profesor/a: 15%. Traballo: Elaboración en grupo e exposición individual dun traballo sobre contidos da asignatura propostos polo/a profesor/a: 10%. Nesta proba se valorará, na súa elaboración, ademais do contido, o cumprimento de certas formalidades (extensión, tipo de letra, interlineado, índice que incluya unha introdución e bibliografía, e notas a pé de páxina) e, na súa exposición, a fluidez, o emprego de terminoloxía xurídica, que sexa exposto de memoria e a capacidade de resolver dúbidas formuladas polos/as compañeiros/as e o/a profesor/a.	25	A2
Probas de autoavaliación	Os/as alumnos/as se evalúan a través de preguntas que se formulan entre eles en base a un traballo previo que habrá de facer individualmente cada alumno/a, no que plantexarán e resolverán vinte preguntas relativas aos temas expostos na aula hasta a data. O 100% da calificación será a suma da nota dada polo/a compañeiro/a (50%) e do/a profesor/a (50%).	5	A2

Other comments on the Evaluation

Enténdese, como regra xeral, que os/as alumnos/as optan polo sistema de avaliación continua. O/A alumno/a deberá obter na proba de contidos, como mínimo, un 3 sobre 10 en cada pregunta formulada -nunha delas será posible elixir entre dous opcións- e, para poder compensar a parte teórica con a parte práctica, deberá alcanzar, como mínimo, un 3 sobre dez na proba práctica da asignatura -integrada polos casos prácticos, traballo/s e/ou exposicións e unha proba de autoevaluación- e un 4 sobre dez na proba de contidos. A proba de contidos ten un valor do 70% da calificación; o estudo dos casos prácticos un 15 %; as exposicións individuais de traballos realizados en grupo teñen un valor do 10%; e a proba de autoevaluación ten un valor do 5% da calificación da asignatura. O/A alumno/a que non se acolla ao sistema de avaliación continua por deixala ou por no poder asistir deberá facer unha proba final na que se lle formularán, en relación cos contidos da materia, iguais preguntas de resposta longa que aos/ás alumnos/as que siguen o sistema de avaliación continua incrementadas en unha, con un valor do 70% da calificación e, ademais, un/uns caso/s prácticos cun valor do 30% da calificación. O/A alumno/a deberá obter, como mínimo, un 3 sobre dez en cada pregunta da proba de contidos e, para poder compensar a parte teórica e práctica, un 3 sobre dez nel/os caso/s e un 4 sobre dez na proba de contidos. No mesmo curso gardaranse as notas da avaliación continua do segundo período para xuño/xullo. Convocatoria Fin de carreira: Os/As alumnos/as deberán facer unha proba final na que se lle formularán, en relación cos contidos da materia, iguais preguntas de resposta longa incrementadas en unha respecto de aqueles que opten pola avaliación continua cun valor do 70% da calificación e, ademais, un/s caso/s prácticos cun valor do 30% da calificación. Deberá obter, como mínimo un 3 sobre dez en cada pregunta da proba de contidos e, para poder compensar a parte teórica e práctica, un 3 sobre dez nel/es caso/s e un 4 sobre dez na proba de contidos. Alumnos/as con necesidades especiais: Se realizará a adaptación curricular dacordo con o suxerido polo coordinador de discapacidade segundo os protocolos da Universidade. As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2017/2018. A reseña bibliográfica que se inclúe nesta guía docente ten por obxecto facilitar aos/ás alumnos/as unha lista aberta de posibles manuais sobre os contidos da materia, cun carácter meramente informativo, aos que poidan acudir para completar as explicacións que proporcione o/a profesor/a na aula.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

LASARTE, C., **Principios de Derecho civil, Tomo I**, última edición,
O`CALLAGHAN, X., **Compendio de Derecho Civil, tomo I**, última edición,
DÍEZ-PICAZO, L./GULLÓN, A., **Sistema de Derecho civil, volumen I**, última edición,
ALBALADEJO, M., **Derecho civil, tomo I**, última edición,
Código civil, última edición,
Ley de Derecho civil de Galicia 2/2006,

Complementary Bibliography

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Dereito civil I. Obrigas e contratos/V08G081V01301

Other comments

Esta materia será impartida no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas-Grao en Dereito no 1º cuadrimestre do 2º curso pola profesora Teresa Estévez Abeleira.

IDENTIFYING DATA**Empresa: Matemática das operacións financeiras**

Subject	Empresa: Matemática das operacións financeiras			
Code	V03G720V01213			
Study programme	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	2	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Economía financeira e contabilidade			
Coordinator	Rodríguez Parada, Sonia			
Lecturers	Rodríguez Parada, Sonia			
E-mail	srparada@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es/index.php/es/			
General description	Matemática das operacións financeiras é unha materia que introduce ao estudante na lóxica da valoración financeira. O seu estudo resulta fundamental para a toma de decisións e a correcta interpretación da información no ámbito das finanzas e a contabilidade. Baixo o principio básico do valor do diñeiro no tempo, o estudante coñece e aplica a metodoloxía matemático-financeira á análise das operacións financeiras máis frecuentemente contratadas.			

Competencias

Code

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Empregar as ferramentas de valoración financeira máis apropiadas para a resolución dos problemas expostos	
Mostrar fluidez na resolución dos problemas financeiros básicos e interpretar correctamente os seus resultados	
Utilizar, de forma adecuada, vocabulario e simboloxía matemático-financeira	
Xulgar a consistencia dos seus resultados	
Resolver cuestións financeiras mediante o uso da folla de cálculo	
Organizar de forma eficiente a aprendizaxe	
Identificar o campo de aplicación xeral da Matemática financeira	
Distinguir os aspectos esenciais das operacións financeiras	
Aplicar a lóxica da valoración financeira a novas operacións	
Manexar fontes de información económico-financeira fiables e actualizadas	
Incorporar a retroalimentación personalizada para consolidar o seu proceso de aprendizaxe	
Mostrar unha actitude respectuosa cos demais e consigo mesmo no seu proceso de aprendizaxe	
Realizar actividades que se propoñen de forma voluntaria para a súa autoevaluación	

Contidos

Topic

1. Conceptos básicos: lóxica da valoración financeira e operación financeira	<ul style="list-style-type: none">1.1. Valor do diñeiro no tempo1.2. Capital financeiro1.3. Comparación e elección de capitais financeiros1.4. Lei financeira<ul style="list-style-type: none">1.4.1. Lei financeira de capitalización1.4.2. Lei financeira de desconto1.5. Suma financeira de capitais financeiros1.6. Operación financeira<ul style="list-style-type: none">1.6.1. Concepto1.6.2. Elementos1.6.3. Clasificación1.7. Reserva matemática nunha operación financeira<ul style="list-style-type: none">1.7.1. Concepto1.7.2. Métodos de cálculo1.8. Principios lóxicos de valoración financeira<ul style="list-style-type: none">1.8.1. Subestimación de capitais futuros respecto dos presentes de igual contía1.8.2. Proxección ou substitución financeira para capitais financeiros1.8.3. Produtividade nominal1.8.4. Equivalencia en toda operación financeira
2. Operacións financeiras de capitalización	<ul style="list-style-type: none">2.1. Leis financeiras de capitalización2.2. Capitalización simple<ul style="list-style-type: none">2.2.1. Concepto2.2.2. Formulación matemática2.2.3. Interese simple2.2.4. Tipos de interese2.2.5. Liquidación de intereses nunha conta corrente2.3. Capitalización composta<ul style="list-style-type: none">2.3.1. Concepto2.3.2. Formulación matemática2.3.3. Interese composto2.3.4. Tipos de interese2.4. Comparación de montantes en capitalización simple e composta2.5. Reserva matemática dunha operación financeira de capitalización<ul style="list-style-type: none">2.5.1. Cálculo polo método retrospectivo2.5.2. Cálculo polo método prospectivo2.6. Tipo de interese e inflación
3. Operacións financeiras de desconto	<ul style="list-style-type: none">3.1. Leis financeiras de desconto3.2. Desconto simple comercial<ul style="list-style-type: none">3.2.1. Concepto3.2.2. Formulación matemática3.2.3. Desconto simple3.2.4. Tipos de desconto3.3. Desconto bancario<ul style="list-style-type: none">3.3.1. Concepto3.3.2. Modalidades3.3.3. Desconto dun efecto3.3.4. Desconto dunha remesa de efectos3.4. Vencimientos<ul style="list-style-type: none">3.4.1. Vencimiento común3.4.2. Vencimiento medio

4. Rendas financeiras certas	<ul style="list-style-type: none"> 4.1. Concepto 4.2. Elementos dunha renda 4.3. Tipos de rendas 4.4. Valoración financeira dunha renda <ul style="list-style-type: none"> 4.4.1. Valor actual 4.4.2. Valor final 4.4.3. Relación entre valor actual e valor final 4.5. Valoración de rendas constantes <ul style="list-style-type: none"> 4.5.1. Rendas temporais 4.5.2. Rendas perpetuas 4.6. Valoración de rendas variables <ul style="list-style-type: none"> 4.6.1. Rendas temporais 4.6.2. Rendas perpetuas 4.7. Rendas financeiras equivalentes 4.8. Rendas valoradas a tipo de interese variable
5. Operacións financeiras de préstamo	<ul style="list-style-type: none"> 5.1. Concepto 5.2. Clasificación 5.3. Tipos de interese 5.4. Formas de amortizar un capital <ul style="list-style-type: none"> 5.4.1. Amortización a prazo fixo 5.4.2. Amortización normal ou americana 5.4.3. Amortización sucesiva 5.5. Métodos de amortización sucesiva: casos particulares <ul style="list-style-type: none"> 5.5.1. Método de amortización francés 5.5.2. Método de amortización con termos crecentes en progresión xeométrica 5.5.3. Método de amortización italiano 5.6. Préstamos con carencia 5.7. Préstamos con cancelación anticipada 5.8. Préstamos indizados
6. Operacións financeiras de constitución	<ul style="list-style-type: none"> 6.1. Concepto 6.2. Clasificación 6.3. Formas de constituír un capital 6.4. Casos particulares en modalidade prepagable <ul style="list-style-type: none"> 6.4.1. Termos constitutivos constantes 6.4.2. Termos constitutivos crecentes en progresión xeométrica 6.4.3. Cotas de constitución constantes 6.5. Casos particulares en modalidade pospagable <ul style="list-style-type: none"> 6.5.1. Termos constitutivos constantes 6.5.2. Termos constitutivos crecentes en progresión xeométrica 6.5.3. Cotas de constitución constantes
7. Custo e rendemento das operacións financeiras	<ul style="list-style-type: none"> 7.1. Operacións financeiras simples 7.2. Operacións financeiras compostas

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	22	0	22
Resolución de problemas	24	0	24
Titoría en grupo	4	15	19
Outros	0	22	22
Probos de resposta curta	3	10	13

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	<p>Explicación dos contidos máis relevantes e de maior dificultade conceptual. Selección de exemplos para clarificar conceptos.</p> <p>Distribución: 15 sesións de 1 hora e media cada unha.</p> <p>Carácter presencial</p>

Resolución de problemas	<p>Resolución de problemas sobre operacións financeiras. Plantéanse dúas modalidades de exercicios e casos: a) Con resolución tutelada polo docente, tras un previo debate de propostas entre os estudantes. b) Con resolución autónoma, como evidencia do progreso de aprendizaxe de cada estudante. Nas prácticas inclúense exercicios de tipo básico, intermedio e avanzado. Distribución: 9 sesións de 2 horas e media cada unha. Carácter presencial</p>
Titoría en grupo	<p>Realízanse dúas titorías en grupo durante o curso, cun dobre obxectivo: a) Resolución de dúbidas sobre o programa impartido. b) Control de competencias de coñecemento e destreza na práctica, a través de dúas probas de nivel básico, que forman parte da avaliación continua. Primeira proba: temas 1, 2, 3 e 4. Segunda proba: temas restantes. Distribución: 2 sesións (a metade de curso e a final de curso) de 2 horas e media cada unha. Carácter presencial</p>
Outros	<p>Cada estudante dispón dun curso en liña, denominado MOF Virtu@l. Este recurso dixital pretende flexibilizar, afianzar e personalizar a súa aprendizaxe en matemática das operacións financeiras. Segue o programa da materia e o ritmo das clases presenciais. Inclúe todas as unidades didácticas do programa, en soporte dixital e en formato pdf, con obxectivos de aprendizaxe, autoevaluacións, exemplos de cada concepto, glosarios, enunciados de prácticas, actividades propostas e bibliografía. Ademais, ao final de cada unidade didáctica, o estudante pode comprobar o nivel de progreso alcanzado en cada tema, realizando tests de autoevaluación con retroalimentación personalizada. Carácter non presencial (aula virtual)</p>

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	Titorías individuais no despacho do profesor, dentro do horario establecido para realizar unha docencia máis personalizada.
Resolución de problemas	Titorías individuais no despacho do profesor, dentro do horario establecido para realizar unha docencia máis personalizada. Os estudantes tamén poden obter retroalimentación personalizada do seu proceso de aprendizaxe na aula virtual.

Avaliación

	Description	Qualification Training and Learning Results
Resolución de problemas	<p>AVALIACIÓN CONTINUA: Conxunto de tarefas que o alumno realiza durante todo o cuadrimestre, sobre competencias xenéricas, específicas e transversais. RESULTADOS DE APRENDIZAXE: Empregar as ferramentas de valoración máis apropiadas para a resolución dos problemas expostos. Mostrar fluidez na resolución dos problemas financeiros básicos e interpretar correctamente os seus resultados. Utilizar, de forma adecuada, vocabulario e simboloxía matemático-financeira. Xulgar a consistencia dos seus resultados. Resolver cuestións financeiras mediante o uso da folla de cálculo. Organizar de forma eficiente a aprendizaxe. Identificar o campo de aplicación xeral da Matemática financeira. Distinguir os aspectos esenciais das operacións financeiras. Manexar fontes de información económico-financeira fiables e actualizadas. Incorporar a retroalimentación personalizada para consolidar o seu proceso de aprendizaxe. Mostrar unha actitude respectuosa cos demais e consigo mesmo no proceso de aprendizaxe. Realizar actividades de autoavaliación.</p>	30
Probas de resposta curta	<p>EXAME FINAL: Proba presencial, na data oficialmente establecida. Avaliase a adquisición de competencias de coñecemento, a destreza na práctica e a aplicación da lóxica financeira a novas situacións. Consta de tres niveles: básico, intermedio e avanzado.</p>	70

Other comments on the Evaluation

Na primeira sesión do curso coméntase con detalle toda a información relativa á avaliación continua e ponse a disposición do alumno o cronograma da materia, con planificación semanal do seu proceso de aprendizaxe. Ademais, preséntase o curso en liña MOF Virtu@I, especificamente deseñado para a aprendizaxe de Matemática financeira, seguindo o programa da materia e o ritmo pautado nas clases presenciais.

A nota de avaliación continua do alumno consérvase, exclusivamente, no curso académico no que se obtén.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Rodríguez Sánchez, J. A. y Rodríguez Parada, S. M., **MOF Virtu@I: un recurso para el aprendizaje colaborativo**, 2017

Pablo López, A. de, **Matemática de las operaciones financieras I y II**, 2000

Pablo López, A. de, **Manual práctico de Matemática comercial y financiera. Tomos I y II.**, 2001

Complementary Bibliography

Guthrie, G. L. & Lemon, L. D., **Mathematics of Interest Rate and Finance**, 2004

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Decisións de investimento/V03G020V01402

Other comments

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas - Grao en Dereito impártese no 1º cuatrimestre do 2º curso.

A profesora responsable é Sonia M. Rodríguez Parada.

IDENTIFYING DATA**Econometría**

Subject	Econometría			
Code	V03G720V01214			
Study programme	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	2	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Economía aplicada			
Coordinator	Verdugo Matés, María Victoria			
Lecturers	Verdugo Matés, María Victoria			
E-mail	vverdugo@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es/vverdugo/			
General description	A materia encádrase no primeiro cuadrimestre do segundo curso do grao. Trátase da unha materia para alumnos que xa completaron o primeiro curso, e que por tanto posúen formación nas disciplinas de matemáticas e estatística, un coñecemento básico das cales é moi importante para o estudo da econometría. Deste xeito, o alumno áchase preparado para abordar unha materia de análise como é a econometría, na que empregar os seus coñecementos estatísticos para construír modelos econométricos xenerais, que son aplicables en principio ao estudo e resolución de problemas dunha ampla variedade de materias relacionadas coa titulación.			

Competencias

Code

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Comprensión das técnicas *econométricas básicas desde un punto de vista teórico e aplicado.	
Manexo das técnicas e ferramentas básicas para a cuantificación das relacións entre variables relevantes do mundo económico e empresarial.	
Habilidades para a resolución de problemas de maneira eficaz, así como para a argumentación rigorosa e *inteligible.	

Contidos

Topic	
1. Modelización econométrica.	Definición e obxectivos do modelo econométrico. Deseño e construción do modelo econométrico.
2. Modelo de Regresión Lineal Clásico (MRLC).	Especificación do modelo. Hipóteses básicas do modelo. Estimación e interpretación dos coeficientes estimados. Propiedades dos *estimadores. Bondade de axuste. Contrastes de hipóteses. Predición. Outras cuestións relacionadas co Modelo de Regresión Lineal Clásico (MRLC).
3. Incumprimento das hipóteses clásicas.	Análise, Consecuencias, Diagnoses e posibles solucións se hai incumprimento das hipóteses clásicas.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	20	30	50
Resolución de problemas	6	15	21
Prácticas en aulas informáticas	15	30	45
Titoría en grupo	5	0	5
Outras	2	20	22
Observación sistemática	2	5	7

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

Description

Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, complementada co uso de medios audiovisuais, así como a introdución dalgunhas preguntas dirixidas ao estudante, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.
Resolución de problemas	Permite ao alumnado *implementar de forma efectiva os coñecementos teóricos adquiridos a partir das sesións maxistras a través da realización de actividades tales como resolución de cuestións, exercicios e problemas. Os obxectivos desta técnica son: alcanzar unha maior competencia no manexo dos contidos aprendidos así como ilustrar as súas potenciais aplicacións.
Prácticas en aulas informáticas	Nestas sesións de laboratorio informático aplicaranse os coñecementos adquiridos nas clases teóricas e prácticas para realizar supostos prácticos coa axuda dun paquete informático *econométrico. Os alumnos traballarán de forma autónoma, individualmente ou en grupo, baixo a supervisión do profesor.
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesor para asesoramento e desenvolvemento de actividades da *signatura e do proceso de aprendizaxe

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas	Resolvéronse exercicios e problemas, resolvendo as dúbidas dos alumnos
Prácticas en aulas informáticas	Durante practícalas resolvéronse as dificultades dos alumnos
Titoría en grupo	Atendeuse persoalmente os grupos de alumnos para resolver a **suas dificultades

Avaliación

	Description	Qualification Training and Learning Results
Resolución de problemas	A valoración neste contexto pode consistir na entrega de exercicios, cuestións, exposición en pizarra, traballos, etc...	20
Prácticas en aulas informáticas	A valoración neste contexto pode consistir na entrega de supostos , exposición de supostos no laboratorio, traballos, etc...	20
Outras	Proba final	50
Observación sistemática	Seguimiento dla actitude do alumno nas actividades	10

Other comments on the Evaluation

O docente poderá establecer unha nota mínima na proba final para poder superar a materia.

O docente poderá establecer a posibilidade de superar a materia e poder alcanzar o 100% da cualificación sen necesidade de realizar o exame final.

Cando non proceda a avaliación continua, o docente poderá establecer a posibilidade de poder superar a materia cun exame final: exame teórico-práctico no que se avalían as competencias globais da materia e co que poder alcanzar o 100% da cualificación.

As datas de exames deberán ser consultadas na Páxina web da Facultade.

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas-Grao en Dereito impártese no 1º cuadrimestre do 2º curso e o profesorado responsable está integrado por: Mª Vitoria Verdugo Matés.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Verdugo Matés, M.V. y otros, **Análisis Económico. Una aproximación práctica con Shazam**, Delta Publicaciones, 2006

Fernández-Jardón, C. M. y otros, **Econometría Estática Aplicada**, Tórculo, 1997

Novalés, A, **Econometría**, segunda edición, McGraw-Hill, 1997

Greene, W.H., **Análisis Económico**, terceira edición, Prentice-Hall, 1999

Guisan M.C, **Econometría**, Mc GrawHill, 1997

Dougherty, C., **Introduction to Econometrics**, second edition, Oxford University Press, 2002

Wooldridge, J.M, **Introducción a la Econometría: Un enfoque moderno**, segunda edición, Thomson-Learning, 2003

Gujarati, **Econometría**, cuarta edición, McGraw-Hill, 2003

Martín, G., J.M. Labeaga y F. Mochón, **Introducción a la Econometría**, Prentice Hall, 1997

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Estatística: Estatística/V03G020V01204

Matemáticas: Matemáticas/V03G020V01104

IDENTIFYING DATA				
Macroeconomía				
Subject	Macroeconomía			
Code	V03G720V01215			
Study programme	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	2	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinator	Falagán Mota, Jorge			
Lecturers	Falagán Mota, Jorge Lorenzo Alonso, Pedro			
E-mail	falagan@uvigo.es			
Web	http://http://faitic.uvigo.es/			
General description	A macroeconomía céntrase no estudo da conduta da economía no seu conxunto. Analiza: o crecemento a longo prazo, as fluctuacións cíclicas da produción total, o desemprego e a inflación, a oferta monetaria e o déficit presupuestario e o comercio e as finanzas internacionais. Ademais estuda o efecto que ten sobre a economía a aplicación por parte dos gobernos de diferentes políticas económicas			

Competencias	
Code	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.

Resultados de aprendizaxe	
Expected results from this subject	Training and Learning Results
Lograr o manexo por parte dos estudantes da análise económica a través das súas ferramentas básicas, de modo que para abordar preguntas económicas sexan capaces de construír modelos económicos simples, que mediante unha representación simplificada da realidade permitan tratar axeitadamente o problema	A2 A5
Comprender as bases de funcionamento da economía tanto nos ámbitos máis amplos coma nos máis próximos	A2
Capacidade para ver un proxecto de enxeñaría desde todos os puntos de vistas *disciplinares, contemplando todos os aspectos de información que poden intervir no sistema	
Habilidades na busca, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e do seu contido	A3 A4
Espertar o interese dos estudantes respecto á análise dos efectos das políticas macroeconómicas, de modo que ante a aplicación dun novo instrumento de política económica sexan capaces de formarse unha opinión fundamentada sobre a súa eficacia na consecución dos obxectivos para os cales se formulase	A2

Contidos	
Topic	
1. Introducción á Macroeconomía	Temas de estudo da Macroeconomía. A medición da actividade económica.
2. O mercado de bens	Modelo renta gasto. Curva IS.
3. Os mercados financeiros	A oferta e a demanda de diñeiro. A determinación do tipo de xuro. O Banco Central. O multiplicador monetario. A curva LM.
4. Análise conxunta dos mercados de bens e financeiros: o modelo IS-LM	Obtención da curva de demanda.
5. O mercado de traballo	Variables relevantes do mercado de traballo. Determinación de salarios. Determinación de prezos. Taxa de paro natural.

6. Análise conxunta de todos os mercados: o modelo OA-DA	A obtención da curva de oferta. O equilibrio a curto e medio prazo.
7. A curva de Phillips	(*)
8. A inflación, a actividade e o crecemento da cantidade de diñeiro	(*)
9. Macroeconomía nunha economía aberta.	Tipos de cambio. Mercado de divisas. Balanza de pagamentos e tipos de cambio. Mercados financeiros e tipos de cambio.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introdutorias	2	2	4
Lección maxistral	28	42	70
Resolución de problemas	14	18	32
Resolución de problemas e/ou exercicios	6	16	22
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	20	22

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introdutorias	Actividades encaminadas a tomar contacto y reunir información sobre el alumnado, así como a presentar la materia.
Lección maxistral	Exposición por parte del profesor de los contenidos sobre a materia objeto de estudio.
Resolución de problemas	Actividad en la que se formulan problemas o exercicios relacionados con la materia. El alumno debe desarrollar las soluciones adecuadas o correctas mediante la aplicación de la lógica, fórmulas o algoritmos, la aplicación de procedimientos de transformación de la información disponible y la interpretación de los resultados. También podrán analizarse hechos, problemas o sucesos reales con la finalidad de conocerlo, interpretarlo, reflexionar y completar conocimientos.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas	Formulación , análise , resolución e debate de problemas ou exercicios relacionados co tema do tema

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Resolución de problemas e/ou exercicios	Para levar a cabo a avaliación continua realizaranse ao longo do curso varias probas sobre os diferentes temas que inclúe a asignatura.	40	A2 A3 A4 A5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Exame final que terá lugar na data oficial establecida no calendario de exames. O examen evaluará toda a materia exposta ao longo do curso.	60	A2

Other comments on the Evaluation

Na **1ª convocatoria** o alumno/a terá a posibilidade de superar a materia a través da avaliación continua sempre que en cada proba obteña unha cualificación maior ou igual a 4 puntos sobre 10.

Se o alumno/a non realizou a avaliación continua ou quere mellorar a cualificación obtida a través desta, **poderá presentarse ao exame final escrito**. Nese caso, a nota final da materia resultará da **suma ponderada da nota obtida na avaliación continua**, que supoñerá un 40% da nota final, **e a nota obtida no exame escrito**, que valerá o 60% restante da nota final. Para aprobar a materia será preciso obter unha nota igual ou superior a 5 puntos sobre 10. **Na 2ª convocatoria manterase este mesmo criterio;** é dicir, a nota da avaliación continua pondérase por un 40% e a nota do exame escrito por un 60%.

Avaliación continua:

O 40% (no caso de optar por presentarse ao exame final) ou o 100% da nota obterase mediante a avaliación continua do alumno, o que inclúe a asistencia tanto ás clases teóricas coma ás clases prácticas e a nota das probas que se realizan ao longo do curso. Concretamente, a puntuación será a seguinte:

- Ata 10 puntos polas notas das probas realizadas.

A asistencia ás clases teóricas e clases prácticas é obrigatoria para poder realizar unha avaliación continua, polo que a ausencia inxustificada será penalizada segundo os seguintes criterios:

- 0-3 faltas sen xustificar: Non se restan puntos.
- 4-5 faltas sen xustificar: 1 punto menos.
- 6-7 faltas sen xustificar: 2 puntos menos.
- A partir de 8 faltas sen xustificar: A puntuación da avaliación continua reducirase en 2 puntos por cada nova falta

Exame escrito (ata 6 puntos)

:

Realizarase un exame final escrito, no caso de que o alumno/a non realizase a avaliación continua ou desexe mellorar a cualificación obtida nela, que terá lugar na data oficial establecida no calendario de exames. Será necesario, para poder superar a materia, alcanzar unha nota de 5 puntos sobre 10 no exame.

Os alumnos que non realicen a avaliación continua nin o exame final teñen dereito a figurar en actas como "non presentados"

NOTA IMPORTANTE SOBRE A 2ª CONVOCATORIA:

A cualificación que obtivesen os alumnos pola avaliación continua manterase na 2ª convocatoria.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Blanchard, O.; Amighini, A. y Giavazzi, F., **Macroeconomía**, 5ª edición,, Pearson Educación, 2012

Complementary Bibliography

Belzunegui, B.; Cabrerizo J.; Padilla R. y Valero I., **Macroeconomía: Problemas y ejercicios resueltos**, 3ª edición, Pearson Prentice-Hall, 2013

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Economía: Economía española e mundial/V03G020V01201

Economía: Microeconomía/V03G020V01101

Other comments

As datas de exames se poderán atopar na seguinte ligazón:

<http://fccee.uvigo.es>

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito impártese no 1º cuatrimestre do 2º curso do Programa de Simultaneidade e o profesor responsable é Jorge Falagán Mota

As datas de exames no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito se poderán atopar na seguinte ligazón: <http://doblegradoad.uvigo.es/docencia/segundo-curso>

IDENTIFYING DATA**Dereito da Unión Europea**

Subject	Dereito da Unión Europea			
Code	V03G720V01216			
Study programme	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	2	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Dereito público			
Coordinator	Bergareche Gros, María Almudena Movilla Pateiro, Laura			
Lecturers	Bergareche Gros, María Almudena Gregores Villaverde, Maria Jose Movilla Pateiro, Laura Pereira Garrido, María Teresa			
E-mail	almuberga@uvigo.es lauramovilla@uvigo.es			
Web				
General description	O estudo desta materia permitirá ao estudante coñecer mellor a súa condición de cidadán europeo e, sobre todo, ampliará a súa comprensión da dimensión xurídica da Unión Europea. Isto último permitiralle constatar a importancia que pode alcanzar o dereito nos procesos de integración.			

Competencias

Code	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Coñecer a estrutura organizativa e institucional da UE, así como o Ordenamento xurídico comunitario e as súas fontes e incidencia no ordenamento nacional así como as súas relacións co ordenamento xurídico internacional	
Ser capaz de manexar e interpretar o ordenamento xurídico comunitario.	
Que os estudantes demostrasen posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e adóitase atopar a un nivel que, aínda que se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.	A1
Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.	A2
Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.	A3
Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado.	A4
Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.	A5
Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.	

Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual.

Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica.

Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar

Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión

Uso de linguas estranxeiras nas actividades das diferentes materias.

Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.

Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e *multiculturalidad.

Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Contidos

Topic

Tema 1. Orixe e evolución histórica da Unión Europea	<ul style="list-style-type: none">- Antecedentes históricos da UE- O proceso de profundización da UE: a revisión dos Tratados comunitarios- A adhesión de novos Estados
Tema 2. A especificidade do fenómeno comunitario fronte ao ordenamento internacional	<ul style="list-style-type: none">- Configuración xurídica: a UE como Organización Internacional- Valores, obxectivos e principios- Sistema de competencias
Tema 3. A especificidade do Dereito da Unión Europea fronte ao dereito interna (*I)	<ul style="list-style-type: none">- A integración europea no marco das formas de Estado- O Dereito orixinario e o concepto de Constitución
Tema 4. A especificidade do Dereito da Unión Europea fronte ao dereito interna (*II)	<ul style="list-style-type: none">- Bases constitucionais da pertenza á Unión Europea- A pertenza á UE e as súas consecuencias sobre o sistema constitucional de fontes do Dereito- A pertenza á Unión Europea e as súas consecuencias sobre a organización territorial do Estado español
Tema 5. Sistema institucional da UE (*I)	<ul style="list-style-type: none">- Consideracións xerais: principios e medios- O Consello Europeo- O Consello
Tema 6. Sistema institucional da UE (*II)	<ul style="list-style-type: none">- O Parlamento Europeo- A Comisión- Outras institucións e órganos
Tema 7. Ordenamento xurídico da UE (*I)	<ul style="list-style-type: none">- O Dereito orixinario- O Dereito derivado- O proceso de formación do Dereito derivado
Tema 8. Ordenamento xurídico da UE (*II)	<ul style="list-style-type: none">- As relacións entre o Dereito da UE e os Dereitos internos dos Estados membros- Os principios de efecto directo, primacía e responsabilidade do Estado- Desenvolvo e execución do Dereito da UE
Tema 9- Sistema xudicial da Unión Europea	<ul style="list-style-type: none">- O Tribunal de Xustiza da UE: organización e funcionamento- Sistema de recursos ante o *TJUE- A cuestión *prejudicial: cooperación entre o *TJUE e o xuíz nacional
Tema 10. A aplicación do dereito da Unión Europea (*I): Dereitos humanos e cidadanía europea	<ul style="list-style-type: none">- O proceso de incorporación dos dereitos no Dereito da UE- A Carta de Dereitos Fundamentais da UE- A cidadanía europea
Tema 11. A aplicación do dereito da Unión Europea (*I): As liberdades fundamentais do mercado interior	<ul style="list-style-type: none">- O proceso de integración económica- A libre circulación de mercadorías e capitais- A libre circulación de persoas e servizos
Tema 12. A aplicación do dereito da Unión Europea (*II): As *Políticas da UE	<ul style="list-style-type: none">- As políticas comúns da Unión- As políticas compartidas da Unión- As políticas nas que a Unión dispón de competencias de cooperación, apoio, complemento ou axuda
Tema 13: Acción exterior da Unión Europea: Política exterior e de *seguridade común	<ul style="list-style-type: none">- A personalidade internacional da UE- As competencias internacionais da UE- A Política exterior e de seguridade común
Tema 14. Espazo de liberdade, seguridade e xustiza: tutela xudicial e procesual na Unión Europea	<ul style="list-style-type: none">- Proceso de constitución do Espazo de liberdade, seguridade e xustiza- Control de fronteiras, asilo e inmigración- Cooperación xudicial, civil e penal- Cooperación policial en materia penal

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Estudo de casos/análises de situacións	15	30	45
Lección maxistral	36	54.5	90.5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	3	11.5	14.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Estudo de casos/análises de situacións	Proba en que se expón unha situación ou problemática xa dada ou que pode darse, partindo dos diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións, da situación, etc.
Lección maxistral	Nas sesións maxistras presentárase e explicará ao alumno os aspectos principais da disciplina

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	Atenderanse e resolverán as dúbidas expostas polo alumnado en relación *co os contidos da materia impartidos durante as sesións maxistras.
Estudo de casos/análises de situacións	Calquera dúbida ou cuestión poderán plantexarse nas clases prácticas, teóricas ou no horario de tutorías que se publicará ó inico do curso.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Estudo de casos/análises de situacións	Proba en que se expón unha situación ou problemática xa dada ou que pode darse, partindo dos diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións, da situación, etc.	20	A2 A3
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Avaliación do resultado final de aprendizaxe mediante o desenvolvemento de pregunta/*s sobre contidos propios da materia.	80	A1 A4 A5

Other comments on the Evaluation

EVALUACION: A impartición e avaliación desta materia é responsabilidade de dúas áreas de coñecemento: A área de Dereito Constitucional e a área de Dereito Internacional Público. Antes do comezo das clases determinarase que temas concretos e en que períodos impartiranse por profesores das respectivas áreas de coñecemento.

A área de Dereito Internacional Público impartirá os temas 1 e 2; 5-8 e o 13, que serán impartidos na primeira metade do cuadrimestre. A área de Dereito constitucional impartirá as leccións 3 e 4; 9-12; 14, que serán impartidas na segunda metade do cuadrimestre. En canto ás dúas primeiras semanas do cuadrimestre, que se dedican a clases intensivas teóricas, serán impartidas en primeiro lugar pola área de Dereito Internacional Público e a continuación pola área de Dereito constitucional. As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2016/2017. Será condición imprescindible para contabilizar a avaliación continua obter un mínimo de 5 sobre 10 na proba de desenvolvemento de respostas longas. PRIMEIRA CONVOCATORIA: A) A avaliación continua supón un 20 % sobre o total da cualificación final e o exame suporá o 80 % restante. Leste consistirá nunha proba de desenvolvemento de diferentes preguntas sobre o contido da materia. B) Aqueles alumnos que non sigan durante o curso o sistema de avaliación continua ou que non o superaron terán dereito a un exame final que implicará por unha banda o desenvolvemento por escrito de diferentes preguntas do programa e suporá o 80% de cualificación final así como a realización dun suposto práctico que suporá o 20% da cualificación restante. NA SEGUNDA CONVOCATORIA: A) Aos alumnos que superando a avaliación continua non alcanzasen un cinco no exame de preguntas de desenvolvemento na primeira convocatoria conservaráselles a nota desta e realizaráselles un exame similar ao da primeira convocatoria. B) Os alumnos que non sigan no desenvolvemento do curso a avaliación continua ou que non a superaron terán dereito a un exame final que constará de dous partes: unha teórica de preguntas de desenvolvemento sobre o contido do programa que suporá o 80 % da nota e unha pregunta práctica que suporá o 20 % restante. CONVOCATORIA FIN DE CARREIRAA avaliación constará de preguntas de resposta longa e o desenvolvemento dun caso práctico. As preguntas de resposta longa valerán un 80% da nota final; o desenvolvemento dun caso práctico valerá o 20% da nota final. NOTA: En caso de superar a avaliación continua pero non aprobar a materia, conservarase se se comunica ao profesor a nota de avaliación continua para o seguinte curso.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Mangas Martín, A y Liñán Nogueras, D.J, **Instituciones y Derecho de la Unión Europea**, Tecnos,

Sobrino Heredia, J.M, **Textos para el estudio del Derecho Internacional Público, del Derecho de la Unión Europea y del Derecho Internacional de los espacios**, Tirant lo blanch,

Complementary Bibliography

Abellán Honrubia, V; Vilá Costa, B y Olesti Rayo, A, **Lecciones de Derecho comunitario europeo**, Ariel,

Alcaide Fernández, J; Casado Raigón, R, **Curso de Derecho de la Unión Europea**, Tecnos,

Díez de Velasco, M (Coordinado por JM Sobrino), **Las Organizaciones Internacionales**, Tecnos,

Sánchez, Víctor, M (dir), **Derecho de la Unión Europea**, Huygens,

Sánchez Ramos, B (dir), **La Unión Europea como actor global. Algunas cuestiones analizadas desde el Tratado de Lisboa**, Tirant lo blanch,

García Gestoso, N, **Soberanía y Unión Europea. Algunas cuestiones críticas desde la Teoría de la Constitución**, Atelier,

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Dereito: Dereito constitucional I/V08G081V01103

Dereito: Dereito constitucional II/V08G081V01204

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Dereito internacional público/V08G081V01303

Other comments

O Manual recomendado para preparar a materia é o dos Profesores Mangas *Martín e *Liñán *Nogueras

A docencia dun dos grupos desta materia será impartida en inglés.

Esta materia no *PCEO Grao en *Administracion e Dirección de empresas - Grao en Dereito impártese no 1º cuadrimestre do 2º Curso con esta mesma guía, que será impartida pola profesora Teresa Pereira Garrido.

IDENTIFYING DATA**Empresa: Contabilidade financeira I**

Subject	Empresa: Contabilidade financeira I			
Code	V03G720V01221			
Study programme	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	2	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Economía financeira e contabilidade			
Coordinator	Muñoz Dueñas, María del Pilar			
Lecturers	Diéguez Ferreiro, Ricardo Miguel Muñoz Dueñas, María del Pilar			
E-mail	pilar.munoz@uvigo.es			
Web	http://fccee.uvigo.es			
General description	Introducir ao alumno no ámbito da información económico-financiera como instrumento necesario ao proceso de toma de decisións no contexto das entidades lucrativas.- Incorporar ao alumno á filosofía do sistema contable como sistema informativo integrado en toda organización, imprescindible para o seu adecuado funcionamento.- Fomentar no alumno a idea da utilidade da ciencia contable tanto para a sociedade no seu conxunto como no ámbito da concreta entidade económica.			

Competencias

Code	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Conocer las bases conceptuales de la contabilidad como ciencia social, su caracter de sistema de información de características especiales, así como el concepto de utilidad de la información económico-financiera en el entramado económico.	A2
	A3
	A4
Conocer el funcionamiento básico de un sistema contable como instrumento informativo al servicio del proceso de toma de decisiones	A2
	A3
	A4
Conocer la regulación positiva de la contabilidad, sus objetivos y carácter relativo, así como el funcionamiento del sistema contable empresarial en el contexto de la regulación positiva española.	A2
	A3
	A4

Contidos

Topic	
1. A información económica e a toma de decisións	1.1. A información económico-empresarial 1.2. A utilidade da información económica. 1.3. Os usuarios da información económica. 1.4. A información contable: características e requisitos
2. Concepto e División da Contabilidade	2.1. Introducción ao concepto de contabilidade 2.2. División da contabilidade.
3. O Patrimonio da Empresa: elementos e relacións	3.1. O patrimonio da empresa e os seus compoñentes. 3.2. Análisis do Activo. 3.3. Análisis do Pasivo. 3.4. O fondo de manobra. 3.5. O período medio de maduración da empresa.

4. Método contable e o seu *instrumentalización	4.1. O método contable e os seus obxectivos. 4.2. Os feitos contables: A súa clasificación e formulación. 4.3. Os feitos contables e o concepto de resultado. 4.4. A conta como instrumento contable. 4.5. Tipos de conta e o seu funcionamento. 4.6. O método de partida dobre. 4.7. O rexistro das operacións contables. 4.8. Contas administrativas e contas especulativas.
5. O ciclo contable	5.1. O ciclo contable: concepto e fases. 5.2. A fase inicial: inventario e apertura. 5.3. O desenvolvemento do exercicio: fase de xestión. 5.4. As operacións de conclusión do exercicio: a fase de peche. 5.5. A elaboración das contas anuais
6. A normalización contable: a regulación legal da contabilidade en España	6.1. A normalización contable: concepto, utilidade e tipos. 6.2. A regulación legal da contabilidade en España: o Plan Xeral de Contabilidade. 6.3. A estrutura do Plan Xeral de Contabilidade. 6.4. Os principios contables e as contas anuais.
7. O proceso de valoración contable	7.1. A valoración contable: concepto. 7.2. Valoración analítica e valoración sintética. 7.3. Os criterios de valoración no Plan Xeral de Contabilidade español.
8. Análise e *contabilización das existencias	8.1. Concepto e clases de existencias. 8.2. A valoración das existencias. 8.3. A *contabilización das existencias. 8.4. Depreciación das existencias. 8.5. A problemática contable de envases e embalaxes. 8.6. A problemática contable do IVE.
9. Dispoñibilidades líquidas e dereitos de cobro	9.1. O efectivo e outros activos líquidos equivalentes. 9.2. Os dereitos correntes de cobro. 9.3. A depreciación dos dereitos correntes de cobro.
10. O pasivo corrente	10.1. O pasivo: concepto e clases. 10.2. Os pasivos por operacións de tráfico. 10.3 As débedas con entidades de crédito e outros pasivos de natureza financeira. 10.4. Outras contas pasivas.
11. O inmovilizados material e intanxible	11.1. Concepto e clases. 11.2. O inmovilizado material. 11.3. Os inmovilizados materiais en curso. 11.4. Os investimentos inmobiliarios. 11.5. O inmovilizado intangible. 11.6. As correccións valorativas.
12. Os investimentos financeiros	12.1. Concepto e clases. 12.2. A valoración dos investimentos financeiros. 12.3 Os dereitos preferentes de subscrición e a súa problemática contable. 12.4. A problemática contable das accións e participacións de capital. 12.5. A problemática contable dos valores de renda fixa e créditos asimilados.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	30	45	75
Resolución de problemas	15	30	45
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	2	4	6
Outros	2	0	2
Probos de resposta curta	2	18	20
Observación sistemática	2	0	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Outros	Entrevista persoal co alumno para analizar os seus problemas de aprendizaxe na materia

Atención personalizada

Methodologies	Description
Outros	Titorías individualizadas.

Avaliación

Description	Qualification	Training and Learning Results
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	20	A2 A3 A4
Probos de resposta curta	70	A2 A3 A4
Observación sistemática	10	A2 A3 A4

Other comments on the Evaluation

Durante todo o curso o alumno será obxecto de probas escritas a fin de coñecer o seu grado de avance na materia, tanto como instrumento de autoevaluación como por parte do profesor. Estas probas serán obxecto de cualificación que configurarán o 20% da nota. O 10% outorgarase pola disposición do alumno ante a materia (asistencia, participación, actitud, ...). O 70% restante derivarase dun exame escrito de carácter global que se celebrará ao final do curso, convocatorias de maio/xullo. Para superar a asignatura será preciso obter na proba final unha nota mínima de 4 sobre 10; en caso contrario, a nota máxima global que se poderá obter será un 4,5. Para a segunda convocatoria, de presentarse, manteranse as cualificacións correspondentes á Observación sistemática e á Resolución de exercicios de forma autónoma.

As datas de exames deberán ser consultadas na páxina web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Plan General de Contabilidad. R.D. 1514/2007, de 16 de noviembre (B.O.E. 20/11/07),

- Antonio Sociás Salvá y otros, **Contabilidad Financiera. El Plan General de Contabilidad 2007**, Ed. Pirámide,

- Jose Luis Wanden-Berghe Lozano (coord.), **Contabilidad Financiera. El Nuevo Plan General de Contabilidad y de PYMES.**, Ed. Pirámide,

- Enriqueta Gallego y Mateo Vara, **Manual Práctico de Contabilidad Financiera.**, Ed. Pirámide,

M.F. Losilla; A. Moreno; F. Rodriguez, **Prácticas de Contabilidad financiera**, Garceta G.E.,

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Contabilidade financeira II/V03G020V01401

Subjects that it is recommended to have taken before

Empresa: Matemática das operacións financeiras/V03G020V01202

IDENTIFYING DATA				
Dereito penal I				
Subject	Dereito penal I			
Code	V03G720V01222			
Study programme	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	9	Mandatory	2	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Dereito público			
Coordinator	Vicente Remesal, Javier de			
Lecturers	Vázquez Iglesias, María Dolores Vicente Remesal, Javier de			
E-mail	jremesal@uvigo.es			
Web				
General description	Nesta materia analízanse fundamentalmente todos os elementos da teoría do delito, máis as consecuencias xurídicas.			

Competencias	
Code	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.

Resultados de aprendizaxe	
Expected results from this subject	Training and Learning Results
CE51 - Coñecer o concepto de Dereito penal, os criterios de aplicación temporal e espacial das normas penais, a Teoría Xeral do delito e as consecuencias xurídicas do delito.	A2 A3 A5
CE52 - Saber interpretar e aplicar as normas de Dereito penal prestando especial atención ao seu desenvolvemento pola doutrina penal española e comparada.	A2 A3 A5
CE54 - Ser capaz de identificar problemas de Dereito penal e de achegar solucións xuridicamente admisibles aos supostos prácticos, manexando adecuadamente as fontes, os principios e valores constitucionais, e a argumentación xurídica.	A2 A3

Contidos	
Topic	
INTRODUCCIÓN:	Lección 1. Dereito Penal. Denominación. Dereito penal obxectivo. Concepto formal de Dereito Penal. Concepto material de Dereito Penal. Autonomía ou accesoriadade do Dereito penal. Parte xeral e parte especial do Dereito penal Lección 2. O ius puniendi ou potestade punitiva (o denominado Dereito penal subjetivo) Lección 3. Ciencia xurídico penal, ciencias penais e relacións do Dereito penal con outras ramas do Dereito Lección 4. Evolución da ciencia penal e do Dereito penal. Lección 5. Fontes do Dereito penal. O principio de legalidad penal. A lei penal. Outras fontes do Dereito penal. Lección 6. Interpretación da lei penal. Lección 7. Ámbito temporal da lei penal Lección 8. Ámbito espacial da lei penal
O DELITO	Lección 9. Concepto de delito. A estrutura do concepto de delito: a súa evolución. Concepto legal de delito no Dereito español. Lección 10. A acción ou conduta como fundamento do delito Lección 11. Ausencia de acción: causas e supostos. As ?actuacións? das persoas xurídicas.

O DELITO COMISIVO

Lección 12. O tipo de inxusto. Clases de delitos (tipos).
 Lección 13. A antijuridicidade. O ben xurídico.
 Lección 14. Parte obxectiva do tipo de inxusto. Elementos obxectivos do tipo. Tipos abertos e elementos especiais de antijuridicidade. Elementos esenciais e accidentais do tipo.
 Lección 15. Parte obxectiva do tipo en delitos de resultado: causalidade e imputación obxectiva.
 Lección 16. Parte subjetiva do tipo. Introducción. Elementos subjetivos (específicos) do tipo ou do inxusto. O dolo.
 Lección 17. Exclusión do dolo: o erro de tipo. Erro de prohibición. Erro directo e inverso (de tipo ou de prohibición). Erro sobre causas de xustificación. Erro sobre causas de atipicidade penal. Erro sobre os tipos abertos.
 Lección 18. A imprudencia. O delito imprudente.
 Lección 19. Principio de responsabilidade subjetiva e combinacións de dolo e imprudencia (ou dolo e dolo).
 Lección 20. Parte negativa do tipo: causas de atipicidade.
 Lección 21. Parte negativa do tipo: causas de xustificación.
 Lección 22. Lexítima defensa.
 Lección 23. Estado de necesidade e estado de necesidade defensivo.
 Lección 24. Caso fortuito. Risco permitido. Inexigibilidade xurídica xeral.
 Lección 25. O cumprimento dun deber e o exercicio lexítimo dun dereito, oficio ou cargo. A cuestión da obediencia debida. O consentimento.
 Lección 26. A culpabilidade. A imputabilidade. A lei de responsabilidade penal do menor de idade. A ?actio libera in causa?.
 Lección 27. A conciencia da antijuridicidade. O erro de prohibición (remisión). O erro sobre as causas de inculpabilidade. A inexigibilidade subjetiva. O medo insuperable. Distintas clases de emocións, afectos ou estados persoais e o seu relevancia. O conflito de conciencia e o delincente por convicción.
 Lección 28. A punibilidade. As condicións obxectivas de punibilidade. As condicións de procedibilidade. As escusas absolutorias.

O DELITO OMISIVO

Lección 29. A omisión. Clases: tipos de omisión pura e tipos de comisión por omisión. O tipo de omisión pura. O tipo de comisión por omisión. Peculiaridades dos delitos omisivos.

FORMAS DE APARICIÓN DEL DELITO

Lección 30. As etapas na realización do delito.
 Lección 31. A codelincuencia: a autoría. Conceptos de autor. Distinción entre autoría e participación no sistema da autoría restrictiva: consecuencias e criterios. As formas da autoría. A regulación da autoría no Código penal.
 Lección 32. A codelincuencia: a participación. As formas de participación no Código penal.
 Lección 33. Unidade e pluralidade de delitos. O concurso de leis: regras. O concurso de delitos. Delito permanente e delito de hábito. Delito continuado.

CIRCUNSTANCIAS MODIFICATIVAS GENÉRICAS

Lección 34. Circunstancias genéricas. Teoría del delito o de la determinación de la pena. Diversos sistemas legislativos. Clasificación sistemática.

Lección 35. Circunstancias atenuantes. Las eximentes incompletas

AS CONSECUENCIAS XURÍDICAS DO DELITO

Lección 36. O sistema de sancións no Dereito penal español. A pena privativa de liberdade. Formas substitutivas da execución das penas privativas de liberdade.
 Lección 38. Penas privativas de dereitos. A pena de multa. Disposicións comúns sobre as penas, as súas clases e efectos.
 Lección 39. Aplicación e determinación das penas.
 Lección 40. As medidas de seguridade. As consecuencias accesorias.
 Lección 41. Extinción da responsabilidade criminal.
 Lección 42. A responsabilidade civil derivada de delitos.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas	21	46	67
Lección maxistral	53	100	153
Probas de tipo test	2.5	0	2.5
Outras	2.5	0	2.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan casos prácticos e problema ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe encontrar as solucións axeitadas. Serve de compemento á lección maxistral.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos da materia obxecto do estudo.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Lección maxistral	Atención personalizada en relación coa docencia impartida en sesión maxistral
Resolución de problemas	Atención personalizada en relación coa resolución de problemas e/ou exercicios

Avaliación			
	Description	Qualification	Training and Learning Results
Probas de tipo test	<p>SISTEMA DE AVALIACIÓN CONTINUA: RESOLUCIÓN DE PROBAS OBXECTIVAS PARCIAIS (?PROBAS DE TIPO TEST?)</p> <p>O sistema de avaliación continua consistirá en tres exames escritos: os dous primeiros, de resolución de probas obxectivas parciais (?probas de tipo test?, aos que se refire este apartado da Guía), e o terceiro, de resolución de probas obxectivas finais (referido no seguinte apartado da Guía, ?Outras?).</p> <p>Os exames correspondentes á resolución de probas obxectivas parciais, ?probas tipo test?:</p> <ul style="list-style-type: none"> - celebraranse ao longo do curso, en horario de clase magistral - cada exame comprenderá a parte do temario que respectivamente indíquese ao comezo do cuatrimestre no cronograma da materia - consistirán en probas tipo test, para cuxa cualificación, de 0 a 10 puntos cada unha delas, as respostas correctas suman o mesmo que restan as incorrectas, non puntuando as deixadas en branco -ambos exames ponderaranse ao 50% para a cualificación final, correspondendo o outro 50% á resolución de probas obxectivas finais (que se describe no apartado ?Outras?). <p>Para superar a materia polo sistema de avaliación continua é necesario que a nota resultante dos tres exames, de acordo coa ponderación indicada, sexa igual ou superior a 5 puntos. Quen acudan á primeira proba parcial, manifestando así o seu interese por acollerse a este sistema de avaliación continua, serán avaliados nesta oportunidade de acordo cos criterios previamente establecidos e non terán dereito a ser avaliados mediante un exame final que constitúa o 100% da cualificación da materia. Polo tanto, realizada a primeira proba parcial, non é posible renunciar ao sistema de avaliación continua. Si realizada a primeira proba parcial, a alumna ou alumno non se presentase á seguinte ou seguintes, a cualificación destas será de 0 puntos.</p>	50	A2 A3 A5
Outras	<p>SISTEMA DE AVALIACIÓN CONTINUA: RESOLUCIÓN DE PROBAS OBXECTIVAS FINAIS (?OUTRAS?)</p> <p>O sistema de avaliación continua consistirá en tres exames escritos: os dous primeiros, de resolución de probas obxectivas parciais (?probas de tipo test?, aos que se refire o apartado anterior da Guía), e o terceiro, de resolución de probas obxectivas finais, ?outras? (referidas neste)/neste).</p> <p>Devandito exame correspondente á resolución de probas obxectivas finais, ?outras?:</p> <ul style="list-style-type: none"> - celebrarse na data oficial de exame final da convocatoria ordinaria: primeira oportunidade, segundo o calendario oficial aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2016-2017 - consistirá na resolución dun ou varios casos prácticos e cualificarase de 0 a 10 puntos -os problemas que susciten os casos prácticos poden afectar a cuestións comprendidas na totalidade do temario -ponderarase ao 50% para a cualificación final, correspondendo o outro 50% aos dous exames antedichos de resolución de probas obxectivas parciais (?probas de tipo test?). <p>Para superar a materia polo sistema de avaliación continua é necesario que a nota resultante dos tres exames, de acordo coa ponderación indicada, sexa igual ou superior a 5 puntos. Quen acudan á primeira proba parcial, manifestando así o seu interese por acollerse a este sistema de avaliación continua, serán avaliados nesta oportunidade de acordo cos criterios previamente establecidos e non terán dereito a ser avaliados mediante un exame final que constitúa o 100% da cualificación da materia. Polo tanto, realizada a primeira proba parcial, non é posible renunciar ao sistema de avaliación continua. Si realizada a primeira proba parcial, a alumna ou alumno non se presentase á seguinte ou seguintes, a cualificación destas será de 0 puntos.</p>	50	A2 A3 A5

Other comments on the Evaluation

SISTEMA DE EXAME FINAL: CONVOCATORIA ORDINARIA PRIMEIRA OPORTUNIDADE

Para quen non opten polo sistema de avaliación continua, a avaliación da materia consistirá nun único exame final, escrito, na data fixada no calendario oficial aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2016-2017. Devandito exame, que comprenderá a totalidade do temario e constitúe o 100% da cualificación da materia, constará de dous partes, unha teórica e outra práctica, que se cualificarán de 0 a 5 puntos cada unha delas. A parte teórica consistirá en probas tipo test, para cuxa cualificación as respostas correctas suman o mesmo que restan as incorrectas, non puntuando as deixadas en branco. A parte práctica consistirá na resolución dun ou varios casos prácticos. A cualificación final do exame será a suma das cualificacións obtidas en cada unha das partes. Para superar a materia é necesario obter un mínimo de 5 puntos na suma da cualificación de ambas partes.

SISTEMA DE EXAME FINAL: CONVOCATORIA ORDINARIA SEGUNDA OPORTUNIDADE

A avaliación da materia consistirá nun único exame final, escrito, na data fixada no calendario oficial aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2016-2017. Devandito exame, que comprenderá a totalidade do temario e constitúe o 100% da cualificación da materia, constará de dous partes, unha teórica e outra práctica, que se cualificarán de 0 a 5 puntos cada unha delas. A

parte teórica consistirá en probas tipo test, para cuxa cualificación as respostas correctas suman o mesmo que restan as incorrectas, non puntuando as deixadas en branco. A parte práctica consistirá na resolución dun ou varios casos prácticos. A cualificación final do exame será a suma das cualificacións obtidas en cada unha das partes. Para superar a materia é necesario obter un mínimo de 5 puntos na suma da cualificación de ambas partes.

CONVOCATORIA DE FIN DE CARREIRA

A avaliación da materia consistirá nun único exame final, escrito, na data fixada no calendario oficial aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2016-2017. Devandito exame, que comprenderá a totalidade do temario e constitúe o 100% da cualificación da materia, constará de dous partes, unha teórica e outra práctica, que se cualificarán de 0 a 5 puntos cada unha delas. A parte teórica consistirá en probas tipo test, para cuxa cualificación as respostas correctas suman o mesmo que restan as incorrectas, non

puntuando as deixadas en branco. A parte práctica consistirá na resolución dun ou varios casos prácticos. A cualificación final do exame será a suma das cualificacións obtidas en cada unha das partes. Para superar a materia é necesario obter un mínimo de 5 puntos na suma da cualificación de ambas partes.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Luzón Peña, Diego-Manuel, **Lecciones de Derecho penal. Parte general**, 3, Tirant lo Blanch, 2016

Mir Puig, Santiago, **Derecho Penal, Parte General**, 10, Reppertor, 2016

Muñoz Conde, Francisco/García Arán, Mercedes, **Derecho Penal, Parte General**, 20, Tirant lo Blanch, 2015

Roxin, Claus, **Derecho Penal, Parte General, t. II: Especiales formas de aparición del delito, trad. de la 1.ª ed. alemana y notas por D.-M. Luzón Peña, J. M. Paredes Castañón, M. Díaz y García Conlledo y J. de Vice**, Civitas-Thomson Reuters, 2014

Roxin, Claus, **Derecho Penal, Parte General, t. II: Especiales formas de aparición del delito, trad. de la 1.ª ed. alemana y notas por D.-M. Luzón Peña, J. M. Paredes Castañón, M. Díaz y García Conlledo y J. de Vice**, Civitas-Thomson Reuters, 2014

Complementary Bibliography

DEMETRIO CRESPO, E, **Prevención general e individualización judicial de la pena**, 1, 2016

LUZON CUESTA, J. M^a., **Compendio de Derecho Penal. Parte General. (Adaptado al programa de la oposición a ingreso en las carreras judicial y fiscal (BOE 23 de diciembre 2015))**, 23, 2016

MAQUEDA ABREU, M./LAURENZO COPELLO, P, **El Derecho penal en casos. Parte General. Teoría y práctica**, 5, Tirant lo Blanch, 2017

González Cussac, José Luis / Orts Berenguer, Enrique, **Compendio de Derecho penal. Parte general**, 5, Tirant lo Blanch, 2015

González Cussac, José Luis / Orts Berenguer, Enrique, **Compendio de Derecho penal. Parte general**, 5, Tirant lo Blanch, 2015

Berdugo Gómez de la Torre, Ignacio/Arroyo Zapatero, Luis/ Ferré Olivé, Juan Carlos/ García Rivas, Ni, **Curso de Derecho Penal. Parte General**, 2, Experiencia, 2010

Bustos Ramírez, Juan J./Hormazábal Malarée, Hernán, **Lecciones de Derecho penal. Parte general**, 2, Trotta, 2006

Bustos Ramírez, Juan J./Hormazábal Malarée, Hernán, **Lecciones de Derecho penal. Parte general**, 2, Trotta, 2006

Bustos Ramírez, Juan J./Hormazábal Malarée, Hernán, **Lecciones de Derecho penal. Parte general**, 2, Trotta, 2006

Cerezo Mir, José, **Curso de DP español, PG. t. I: Introducción**, 6.ª ed., 2005; **t. II: Teoría jurídica del delito**, 6.ª ed., 1998; **t. III: Teoría jurídica del delito/2**, 2005, 6, Tecnos, 2005

Cerezo Mir, José, **Derecho Penal, PG**, B de F, 2008

Cerezo Mir, José, **Derecho Penal, PG**, B de F, 2008

Corcoy Bidasolo, Mirentxu/Mir Puig, Santiago (dirs.), **Comentarios al CP. Reforma LO 1 y 2 /2015**, 2015

Cuello Contreras, Joaquín/Mapelli Caffarena, Borja, **Curso de Derecho Penal, PG**, 3, Dykinson, 2015

Demetrio Crespo, Eduardo (coord.)/de Vicente Martínez, Rosario /MatellanesRodríguez, Nuria,, **Lecciones y materiales para el estudio del Derecho penal, t. II: Teoría del delito**, 2, Iustel, 2015

Demetrio Crespo, Eduardo (coord.)/de Vicente Martínez, Rosario /MatellanesRodríguez, Nuria,, **Lecciones y materiales para el estudio del Derecho penal, t. II: Teoría del delito**, 2, Iustel, 2015

- Díez Ripollés, José Luis, **Derecho penal español, Parte General, en esquemas**, 4, Tirant lo Blanch, 2015
- Díez Ripollés, José Luis, **Derecho penal español, Parte General, en esquemas**, 4, Tirant lo Blanch, 2015
- Eser, Albin/Burkhardt, Björn., **Derecho Penal. Cuestiones fundamentales de la Teoría del Delito sobre la base de casos de sentencias (trad. S. Bacigalupo y M. Cancio Meliá, supervisa-da por E. Bacigalupo)**, Colex, 1995
- Gracia Martín, Luis., **Lecciones de Consecuencias Jurídicas del Delito**, 5, Tirant lo Blanch, 2015
- Gracia Martín, Luis., **Lecciones de Consecuencias Jurídicas del Delito**, 5, Tirant lo Blanch, 2015
- Gracia Martín, Luis., **Lecciones de Consecuencias Jurídicas del Delito**, 5, Tirant lo Blanch, 2015
- Gil Gil, Alicia/Lacruz López, Juan Manuel/Melendo Pardo, Mariano/Núñez Fernández, José., **Curso de Derecho penal, Parte General**, Dykinson, 2011
- Gil Gil, Alicia/Lacruz López, Juan Manuel/Melendo Pardo, Mariano/Núñez Fernández, José., **Curso de Derecho penal, Parte General**, Dykinson, 2011
- Gómez Rivero, M^a del Carmen (coord.), **Nociones fundamentales de Derecho penal. Parte general**, 3, Tecnos, 2015
- Gómez Rivero, M^a del Carmen (coord.), **Nociones fundamentales de Derecho penal. Parte general**, 3, Tecnos, 2015
- Jakobs, Günther, **Derecho Penal, PG, Fundamentos y teoría de la imputación, trad. de la 2^a ed. de J. Cuello Contreras y J. L. Serrano González de Murillo**, 2, Pons, 1997
- Jescheck, Hans Heinrich., **tratado de DP, PG (trad. de la 3.ª ed. y adiciones de Mir Puig y Muñoz Conde)**, Bosch, 1981
- Jescheck, Hans Heinrich., **tratado de DP, PG (trad. de la 3.ª ed. y adiciones de Mir Puig y Muñoz Conde)**, Bosch, 1981
- Jescheck, Hans Heinrich/Weigend, Thomas, **Tratado de DP, PG, 5.ª ed. alemana, trad. de M. Olmedo Cardenete**, Comares, 2002
- Jescheck, Hans Heinrich/Weigend, Thomas, **Tratado de DP, PG, 5.ª ed. alemana, trad. de M. Olmedo Cardenete**, Comares, 2002
- Landecho Velasco, Carlos María (S.J.)/Molina Blázquez, Concepción, **Derecho penal español, PG**, 9, Tecnos, 2015
- Lascuráin Sánchez, Juan Antonio (coord.)/Bacigalupo Saggese, S./Bajo Fernández/M./Cancio Meliá, M./D, **Introducción al DP**, Civitas-Thomson Reuters, 2011
- Lascuráin Sánchez, Juan Antonio (coord.)/Bacigalupo Saggese, S./Bajo Fernández/M./Cancio Meliá, M./D, **Introducción al DP**, Civitas-Thomson Reuters, 2011
- Lascuráin Sánchez, Juan Antonio (coord.)/Bacigalupo Saggese, S./Bajo Fernández/M./Cancio Meliá, M./D, **Introducción al DP**, Civitas-Thomson Reuters, 2011
- Luzón Peña, Diego-Manuel (director), **Enciclopedia Penal Básica**, Comares, 2002
- Morillas Cueva, Lorenzo, **Sistema de Derecho penal. Parte general. Fundamentos conceptuales y metodológicos del Derecho penal. Ley Penal. Madrid**, Dykinson, 2016
- Morillas Cueva, Lorenzo, **Sistema de Derecho penal. Parte general. Fundamentos conceptuales y metodológicos del Derecho penal. Ley Penal. Madrid**, Dykinson, 2016
- Muñoz Conde, Francisco / García Arán, Mercedes, **Derecho Penal, Parte General**, 20, Tirant lo Blanch, 2015
- Orts Berenguer, Enrique/ González Cussac, José Luis, **Compendio de Derecho penal. Parte General y Parte Especial**, 3, Tirant lo Blanch, 2011
- Pérez del Valle, C, **Lecciones de Derecho penal. Parte general**, Dykinson, 2016
- Pérez del Valle, C, **Lecciones de Derecho penal. Parte general**, Dykinson, 2016
- Pérez del Valle, C, **Lecciones de Derecho penal. Parte general**, Dykinson, 2016
- Polaino Navarrete, Miguel, **Lecciones de Derecho Penal, Parte General. T. II. 2^a ed**, 2, Tecnos, 2016
- Polaino Navarrete, Miguel, **Lecciones de Derecho Penal, Parte General. T. II. 2^a ed**, 2, Tecnos, 2016
- Quintero Olivares, Gonzalo, con la colabor. de Morales Prats, Fermín., **arte General del Derecho Penal**, 4, Aranzadi, 2010
- Quintero Olivares, Gonzalo (dir.)/Morales Prats, Fermín (coord.)/Tamarit Sumalla, Josep María/García, **Comentarios al Código Penal Español, Tomo I-II**, 7, Aranzadi, 2016
- Quintero Olivares, Gonzalo (dir.)/Morales Prats, Fermín (coord.)/Tamarit Sumalla, Josep María/García, **Comentarios al Código Penal Español, Tomo I-II**, 7, Aranzadi, 2016
- Quintero Olivares, Gonzalo / Carbonell Mateu, Juan Carlos / Morales Prats, Fermín / García Rivas, Ni, **Esquemas de teoría jurídica del delito y de la pena**, 3, Tirant lo Blanch, 2010
- Quintero Olivares, Gonzalo / Carbonell Mateu, Juan Carlos / Morales Prats, Fermín / García Rivas, Ni, **Esquemas de teoría jurídica del delito y de la pena**, 3, Tirant lo Blanch, 2010
- Quintero Olivares, Gonzalo / Morales Prats, Fermín, **Parte General del Derecho Penal**, 5, Aranzadi, 2015
- Quintero Olivares, Gonzalo / Morales Prats, Fermín, **Parte General del Derecho Penal**, 5, Aranzadi, 2015
- RIOS, J./PASCUAL, E./ETXEBARRIA, X, **Manual sobre las consecuencias jurídicas del delito. Su determinación y aplicación**, 2016
- RIOS, J./PASCUAL, E./ETXEBARRIA, X, **Manual sobre las consecuencias jurídicas del delito. Su determinación y aplicación**, 2016
- ROCA DE AGAPITO, L. (DIR.), **Las Consecuencias Jurídicas del Delito**, 2017
- ROCA DE AGAPITO, L. (DIR.), **Las Consecuencias Jurídicas del Delito**, 2017
- Rodríguez Ramos, Luis., **Compendio de Derecho penal. Parte general, 2^a ed. colaborac. de Rodríguez Ramos Ladaría, Gabriel**, Dykinson, 2010
- Rodríguez Ramos, Luis., **Compendio de Derecho penal. Parte general, 2^a ed. colaborac. de Rodríguez Ramos Ladaría, Gabriel**, Dykinson, 2010
- Rodríguez Ramos, Luis., **Compendio de Derecho penal. Parte general, 2^a ed. colaborac. de Rodríguez Ramos Ladaría, Gabriel**, Dykinson, 2010

Roxin, Claus, **Derecho Penal, Parte General, t. I: Fundamentos. La estructura de la teoría del delito, trad. de la 2.ª ed. alemana y notas por D.-M. Luzón Peña, M. Díaz y García Conlledo y J. de Vicente Remesal**, Civitas-, 1997

RUBIO LARA, P, **Manual Teórico Práctico de la Teoría Jurídica del Delito. (Adaptado a las Reformas de 2015).**, 2017

RUBIO LARA, P, **Manual Teórico Práctico de la Teoría Jurídica del Delito. (Adaptado a las Reformas de 2015).**, 2017

RUBIO LARA, P., **Teoría de la pena y consecuencias jurídicas del delito**, Tirant lo Blanch, 2017

RUBIO LARA, P., **Teoría de la pena y consecuencias jurídicas del delito**, Tirant lo Blanch, 2017

SANCHEZ MELGAR, J. (COORDINADOR, **Código Penal. Comentarios y Jurisprudencia. (2 volúmenes)**, 2016

SANCHEZ MELGAR, J. (COORDINADOR, **Código Penal. Comentarios y Jurisprudencia. (2 volúmenes)**, 2016

ZARATE CONDE, A./GONZALEZ CAMPO, E., **Derecho Penal. Parte general.**, 2015

ZARATE CONDE, A./GONZALEZ CAMPO, E., **Derecho Penal. Parte general.**, 2015

Zugaldía Espinar, José Miguel (dir.)/Moreno-Torres Herrera, Mª Rosa (coord.)/Pérez Alonso. Esteban,, **Fundamentos de DP, PG, 4**, Tirant lo Blanch, 2010

Zugaldía Espinar, José Miguel (dir.)/Moreno-Torres Herrera, Mª Rosa (coord.)/Pérez Alonso. Esteban,, **Fundamentos de DP, PG, 4**, Tirant lo Blanch, 2010

Recomendaciones

Subjects that continue the syllabus

Dereito penal II/V08G081V01402

IDENTIFYING DATA**Dereito civil I. Obrigas e contratos**

Subject	Dereito civil I. Obrigas e contratos			
Code	V03G720V01223			
Study programme	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	2	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Dereito privado			
Coordinator	Mariño de Andrés, Ángel Manuel			
Lecturers	Álvarez Pérez, Zoraida Mariño de Andrés, Ángel Manuel			
E-mail	ammarino@uvigo.es			
Web				
General description	Materia obligatoria do primeiro cuatrimestre do segundo curso que trata os elementos esenciais do Dereito Civil patrimonial, a saber, a obrigación e os contratos. Dedícase unha especial atención á responsabilidade civil tanto contractual como extracontractual			

Competencias

Code	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Trata os elementos esenciais do Dereito Civil patrimonial, a saber, a obriga e os contratos.	A2
Dedicase una especial atención á responsabilidade civil tanto contractual coma extracontractual.	A3
	A4

Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.

Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.

Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.

- Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.

- Coñecer as normas civís relativas ao dereito de Obrigacións, á Teoría Xeral da Contratación e aos Contratos en particular, con referencia á responsabilidade civil contractual e extracontractual

- Ser capaz de identificar problemas xurídicos de Dereito civil, abordando a súa solución mediante a procura, interpretación e aplicación da normativa civil aplicable ao suposto concreto

Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.

Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.

Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade.

Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar.

Uso de linguas estranxeiras nas actividades das diferentes materias.

Contidos

Topic

Tema I. Derecho Civil Patrimonial. A obrigación. Fontes.	<ol style="list-style-type: none">1. Dereito Civil Patrimonial.2. O dereito de obrigacións. Noción de obrigacións.3. As obrigacións naturais.4. Fonte das obrigacións. O artigo 1089 do Código civil.5. Consideración sobre as distintas fontes das obrigacións.
Tema II. Estructura da relación obligatoria. A clasificación das obrigacións.	<ol style="list-style-type: none">1. A estrutura xeral da relación obligatoria.<ol style="list-style-type: none">1.1. Os suxeitos da obrigación.1.2. A prestación.2. O dereito e crédito: diferenciación dos dereitos reais.3. Clasificación das obrigacións.<ol style="list-style-type: none">3.1. Obrigacións persoaisimas e non persoaisimas.3.2. Obrigacións mancomunadas e solidarias.3.3. Obrigacións positivas e negativas.3.4. Obrigacións transitorias e duraderas.3.5. Obrigacións principais e accesorias.3.6. Obrigacións de cuota líquida e ilíquida.3.7. Obrigacións divisibles e indivisibles.3.8. Obrigacións xenéricas e específicas.3.9. Obrigacións simples e complexas.
Tema III. A modificación das obrigacións. Aa extinción das obrigacións: o art. 1156 Código do civil.	<ol style="list-style-type: none">1. Diferentes tipos de modificacións.2. Os cambios do acreedor.3. Os cambios do deudor.4. O art. 1156 do Código civil e as causas da extinción da obrigacións.5. O cumprimento ou o pago en xeral.6. A perda da cosa o a imposibilidade sobrevenida da prestación.7. A condonación ou remisión da debeda.8. A confusión.9. A compensación.10. A novación.
Tema IV. O incumplimento das obrigacións: causas e efectos. A protección do crédito.	<ol style="list-style-type: none">1. Os supostos do incumplimento.2. A responsabilidade do deudor.3. O caso fortuito e a forza maior como causas de exoneración para o deudor.4. A responsabilidade do deudor por incumplimento a él imputable.5. A reacción do acreedor e a execución forzosa.6. A indemnización de danos e perxucios.7. O artigo 1911 do Código civil: a responsabilidade patrimonial universal e seus caracteres.8. Nocións básicas sobre as accións subrogatorias, directa e pauliana.9. A acción subrogatoria ou indirecta.10. A acción directa.11. A acción pauliana ou revocatoria.
Tema V. O contrato: concepto e requisitos. A formación do contrato.	<ol style="list-style-type: none">1. O concepto de contrato.2. Clasificación dos contratos.<ol style="list-style-type: none">2.1. Contratos consensuais, reais e formales.2.2. Contratos gratuitos e contratos onerosos.2.3. Contratos típicos e atípicos.2.4. Contratos instantáneos, duraderos e de execución periódica.2.5. Contratos bilaterales e unilaterales.3. Os elementos do contrato.<ol style="list-style-type: none">3.1. Elementos esenciais.3.2. Elementos accidentais.4. A libre formación do consentimento e os vicios da vontade.<ol style="list-style-type: none">4.1. O error.4.2. A violencia.4.3. A intimidación.4.4. O dolo.5. A forma do contrato. O principio de liberdade de forma.

Tema VI. O precontrato. As condicións xerais da contratación. A interpretación e integración do contrato.	<ol style="list-style-type: none"> 1. O precontrato ou promesa de contrato. 2. O contrato de opción. 3. As condicións xerais da contratación e os contratos de adhesión. <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Noción de condicións xerais da contratación. 3.2. A eficacia obligatoria dos contratos de adhesión. 3.3. As condicións xerais da contratación en Dereito español. 4. A interpretación do contrato. <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Os criterios interpretativos de carácter subxetivo. 4.2. Os criterios interpretativos de carácter obxetivo. 4.3. O art. 1289 do Código civil 5. A integración do contrato.
Tema VII. A eficacia e ineficacia do contrato.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Os efectos do contrato. 2. Premisa sobre a ineficacia do contrato. 3. A nulidade do contrato. <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Causas de nulidade. 3.2. A acción de nulidade. 3.3. Consecuencias da nulidade. 3.4. A nulidade parcial do contrato. 4. A anulabilidade do contrato. <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Causas de anulabilidade. 4.2. A acción de anulabilidade. 4.3. Efectos da anulabilidade. 5. A pervivencia dos contratos inválidos. 6. O mutuo disenso. 7. O desistimento unilateral. 8. A resolución do contrato por incumplimento. 9. A rescisión do contrato. 10. A revocación do contrato.
Tema VIII. A donación. A compraventa.	<ol style="list-style-type: none"> I. O contrato de donación. <ol style="list-style-type: none"> 1. Concepto de donación. 2. Modalidades da donación. 3. Presupostos e elementos da donación. 4. A revocación das donacións. 5. Redución das donacións inoficiosas. II. O contrato de compraventa. <ol style="list-style-type: none"> 1. A compraventa: ideas xerais. 2. O obxecto da compraventa. 3. Dereitos e obrigacións do vendedor. 4. Dereitos e obrigacións do comprador. 5. A dobre venda. 6. Os riesgos na compraventa; o art. 1452 do Código civil.
Tema IX. O contrato de arrendamento urbano. O contrato de arrendamento rústico. O contrato de obra e servizos.	<ol style="list-style-type: none"> I. O contrato de arrendamento urbano. <ol style="list-style-type: none"> 1. O contrato de arrendamento urbano: consideracións xerais. 2. O arrendamento de vivenda. Modificacións legislativas. 3. Os restantes arrendamentos urbanos. II. El contrato de arrendamento rústico. <ol style="list-style-type: none"> 1. Os arrendamentos rústicos: nocións xerais e lexislación aplicable. 2. Réxime xurídico básico dos arrendamentos rústicos. 3. A aparcería agraria. III. O contrato de obra. <ol style="list-style-type: none"> 1. O contrato de obra: concepto e caracteres. 2. O obxeito do contrato de obra. 3. Posición do contratista. 4. Posición do comitente. 5. A responsabilidade por ruina: o art. 1591 do Código civil. 6. As responsabilidades na construción na Ley Ordenación Edificación.

Tema X: O contrato de mandato. O contrato de sociedade. O contrato de préstamo.	<p>I. O contrato de mandato.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Concepto. 2. Clases de mandato. 3. Réxime básico do contrato de mandato. <p>II. O contrato de sociedade.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Concepto e notas esenciais do contrato de sociedade. 2. A personalidade xurídica das sociedades civís. 3. Clases de sociedades. 4. Contido do contrato de sociedade. 5. Disolución e liquidación da sociedade. <p>III. O contrato de préstamo.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. O préstamo de uso. 2. O mutuo o simple préstamo.
Tema XI: O contrato de depósito. O contrato de fianza.	<p>I. O contrato de depósito.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Concepto. 2. Clases de depósito. 3. Contido do contrato de depósito. 4. Extinción do contrato de depósito. 5. O depósito irregular. <p>II. O contrato de fianza.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Concepto. 2. Clases de fianza. 3. As relacións entre deudor e fiador. 4. As relacións dos cofiadores entre sí. 5. Extinción do contrato de fianza.
Tema XII: A transacción. O convenio arbitral. Os contratos aleatorios.	<p>I. O contrato de transacción.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Concepto de transacción. 2. Os efectos da transacción. 3- A transacción xudicial. <p>II. O convenio arbitral.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. O convenio arbitral: concepto e tipos. 2. Obxeito do arbitraje. 3. Os árbitros. 4. Efectos do arbitraje: o laudo. <p>III. Os contratos aleatorios.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A categoría xeral dos contratos aleatorios. 2. O xogo e a aposta. 3. O contrato de renda vitalicia. 3.1. Suxeitos. 3.2. Contido do contrato de renda vitalicia. 4. O contrato de alimentos o vitalicio. 4.1. A Ley 41/2003, de 18 de novembro. 4.2. Contido básico do contrato de alimentos.
Tema XIII: Os cuasicontratos. A responsabilidade extracontractual.	<p>I. Os cuasicontratos.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Concepto. 2. Clases de cuasicontratos: 2.1. A xestión de negocios alleos. 2.2. O cobro e o pago do indebido. 2.3. O enriquecemento inxusto. <p>II. A responsabilidade extracontractual.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Os actos ilícitos como fonte das obrigacións. 2. A responsabilidade subxetiva ou culposa por feitos propios. 3. A responsabilidade por feito allego: carácter subxetivo da responsabilidade indirecta. 4. O art. 1903 do Código civil: supostos de responsabilidade por feito allego. 5. Evolución no orden lexislativo: "da responsabilidade por culpa á responsabilidade por risco". 6. Supostos de responsabilidade obxetiva no Código civil. 7. Principais supostos de responsabilidade obxetiva no dereito español. 8. A reparación do dano: específica e pecuniaria.

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Estudo de casos/análises de situacións	16.5	16	32.5
Lección maxistral	33	36	69
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	1	33	34
Estudo de casos/análisis de situacións	1	9.5	10.5
Traballos e proxectos	1	3	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Estudo de casos/análises de situacións	Análises dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para o asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe. Atención a preguntas e dúbidas formuladas polo alumno nas tutorías da materia. Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente no aula e nos momentos que o profesor ten asignados a tutorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual). Non se debe confundir atención personalizada con tutoría académica (no Plan de Acción Tutorial).
Estudo de casos/análises de situacións	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para o asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe. Atención a preguntas e dúbidas formuladas polo alumno nas tutorías da materia. Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente no aula e nos momentos que o profesor ten asignados a tutorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual). Non se debe confundir atención personalizada con tutoría académica (no Plan de Acción Tutorial).

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Probas para a avaliación das competencias que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa.	70	A2 A4
Estudo de casos/análisis de situacións	Proba na que se presenta unha situación ou problemática xa dada ou que pode darse, partindo dos diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións, da situación, etc.	20	A3
Traballos e proxectos	Resumos e/ou cronogramas e/ou exposicións e debates grupais.	10	A3

Other comments on the Evaluation

Entenderase que o alumnado na avaliación continua deberá obter para poder compensar unha parte que outra, un 3 sobre dez nos casos e un 4 sobre dez na proba de contidos, sen que ningunha das preguntas teña unha valoración inferior a tres puntos sobre dez, sendo polo menos una das preguntas longas composta por dúas opcións das cales se escolle unha. O alumnado que non se acolla á avaliación continúa por deixala, por non poder asistir ou por calquera outro motivo, deberá facer unha proba final na que se lle formularán, en relación cos contidos da materia, iguais preguntas de resposta longa incrementada nun respecto daqueles que optasen pola avaliación continuada cun valor do 70% da cualificación e, ademais, uns casos cun valor do 30% da cualificación non realizando nin traballos nin proxectos. Deberá obter para poder compensar unha parte con outra, un 3 sobre dez nos casos e un 4 sobre dez na proba de contidos (sen que ningunha pregunta teña unha valoración inferior a tres puntos sobre dez, contando polo menos unha pregunta con dúas opcións da que se

responderá unha). No mesmo curso gardaranse as notas da avaliación continua do primeiro período para o segundo. O alumnado utilizará as últimas edicións da bibliografía recomendada, que ten carácter auxiliar das explicacións. O sistema de avaliación en segundo período, será igual que no primeiro período, según sígase a avaliación continua como para aqueles que non a sigan, podendo conseguir ambos o 100% da cualificación.

Convocatoria Fin de Carreira: O alumno deberá facer unha proba final na que se lle formularán, en relación cos contidos da materia, iguais preguntas de resposta longa incrementada nun respecto daqueles que optasen pola avaliación continuada cun valor do 70% da cualificación (sen que ningunha pregunta teña unha valoración inferior a tres puntos sobre dez, (contando polo menos unha pregunta con dúas opcións da que se responderá unha) e, ademais, uns casos cun valor do 30% da cualificación, e dicir cos mesmos porcentaxes indicadas para o primeiro período para o alumnado da avaliación continua. Deberá obter para poder compensar unha parte con outra, un 3 sobre dez nos casos e un 4 sobre dez na proba de contidos. Alumnado con necesidades especiais: realízase a adaptación curricular que veña dada por tales necesidades de acordo co suxerido polo coordinador de discapacidade por aplicación do correspondente protocolo. As datas e horarios das probas publícanse na web da Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo no calendario de probas de avaliación aprobadas pola Xunta da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Lasarte Álvarez, **Principios de Derecho civil. Tomo II y III**, Marcial Pons, última edición

Bercovitz Rodríguez-Cano y otros, **Manual de Derecho civil. Obligaciones y Contratos, 2 Vols.**, Bercal, última edición

O'Callaghan Muñoz, **Compendio de Derecho civil. Tomo I**, Editorial Universitaria Ramón Areces, última edición

Lacruz Berdejo, **Elementos de Derecho Civil. Tomo II**, Dykinson, última edición

Díez-Picazo y Gullón, **Instituciones de Derecho civil. Vol. 1**, Tecnos, última edición

Albaladejo García, **Derecho de Obligaciones. Tomo II.**, Edisofer, última edición

Complementary Bibliography

VVAA, **Código civil**,

VVAA, **Ley de Derecho Civil de Galicia**,

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Dereito civil II. Dereitos reais/V08G081V01404

Subjects that it is recommended to have taken before

Dereito: Introducción ao dereito civil e dereito da persoa/V08G081V01203

Other comments

Todo alumno deberá dispor, desde a segunda semana de docencia, dunha edición do Código Civil actualizada ao comezo do curso.

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas-Grao en Dereito impártese no 2º cuatrimestre do 2º curso e o profesorado responsable está integrado polos Profesores Angel Manuel Mariño de Andrés e Zoraida Álvarez

IDENTIFYING DATA**Dereito internacional público**

Subject	Dereito internacional público			
Code	V03G720V01224			
Study programme	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	9	Mandatory	2	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Dereito público			
Coordinator	Movilla Pateiro, Laura			
Lecturers	Movilla Pateiro, Laura Pereira Garrido, María Teresa			
E-mail	lauramovilla@uvigo.es			
Web				
General description	Esta materia pretende achegar ao alumno un coñecemento da dimensión xurídica da Sociedade Internacional e da función do Dereito Internacional Público como sistema regulador das relacións na orde internacional. Con esa finalidade, o Programa divídese en tres grandes partes: o ordenamento xurídico internacional; os suxeitos do Dereito Internacional Público e a aplicación do Dereito Internacional Público			

Competencias

Code	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results
------------------------------------	-------------------------------

Esta materia pretende posibilitar o ensino sistemático do Ordenamento xurídico que está destinado a regular a sociedade/comunidade internacional, facilitando a comprensión entre o alumnado dos problemas básicos que rodean aquel.

A1
A2
A3
A4
A5

Desde unha perspectiva xurídico-formal, o Dereito internacional preséntaselle ao alumnado na súa dimensión positiva, ofrecendo o maior número posible de referencias á normativa en vigor. Esta perspectiva complétase cunha aproximación histórico-sociolóxica, expoñendo ao alumnado as realidades subxacentes ás normas e o medio concreto en que estas están chamadas a rexer, posto que para un ensino eficaz da materia é fundamental unha exposición dos acontecementos históricos e dos acontecementos sociolóxicos.

Así mesmo, ambos os enfoques acompañanse dunha aproximación axiolóxica ao dereito internacional, coa finalidade de procurar unha constante valoración da norma co ideal de Xustiza. Desde logo, a dimensión finalista da actividade docente conduce a que o ensino non se reduza a unha descrición do ordenamento xurídico internacional, senón que debe facerse reflexionar o alumno sobre o conxunto de valores que inspiran e aos que aspira este ordenamento. Desta forma, ao ensinar e difundir o Dereito internacional preténdese contribuír, en boa medida, a facer progresar a Sociedade internacional e os suxeitos que a compoñen na vía da paz.

Tendo en conta o contido esencial desta disciplina científica, a súa docencia exponse desde unha visión realista, pero co firme propósito de facer partícipe o alumnado dos valores que inspiran o ordenamento xurídico internacional, apuntando, cando sexa posible, suxestións para a mellora das normas que o integran e insistindo, sobre todo, no seu cumprimento. Neste contexto sitúase unha das funcións máis importantes da docencia do Dereito internacional público: demostrarlle ao estudantado, e convencelo, de que esta é unha disciplina cada vez máis relevante na formación de todo xurista e que tomen conciencia da perspectiva internacional, que lles confire o coñecemento do Ordenamento xurídico internacional, como un elemento imprescindible do mundo interdependente.

A función docente universitaria, en que se combina unha función informativa e outra formativa, debe servir para formar xuristas que poidan atopar saídas profesionais vinculadas cos seus estudos pero, sobre todo, tamén debe servir para formar e potenciar as capacidades intelectuais dos estudantes para que poidan e saiban afrontar de forma crítica os valores e as actitudes sociais que se desenvolven nas sociedades nacionais e internacional de que eles forman parte.

Contidos

Topic

I. O Ordenamento Xurídico-Internacional

Lección 1 .- A Sociedade Internacional e o seu ordenamento xurídico

1. A Sociedade Internacional
 - A) Evolución histórica
 - B) Carácterese básicos
- 2.O Dereito Internacional como ordenamento xurídico da Sociedade Internacional
 - A) Concepto de Dereito Internacional Público
 - B) Carácterese do Dereito Internacional Público
 - C) Funcións do Dereito Internacional Público

Lección 2.- A formación do Dereito internacional público

1. A creación e o desenvolvemento progresivo do Dereito Internacional Público
2. Os Tratados Internacionais
 - A) O procedemento de celebración dos Tratados
 - B) A aplicación dos Tratados
3. O costume e os principios xerais
4. Os actos unilaterais dos Estados e das Organizacións Internacionais
5. A recepción das normas internacionais nos ordenamentos internos

II. Os suxeitos do Dereito Internacional Público

A) O ESTADO

Lección 3.- O Estado como suxeito primario do Dereito Internacional Público

1. Os elementos constitutivos do Estado
2. O recoñecemento de Estados e o recoñecemento de gobernos
- 3.As inmunidades do Estado
- 4.A sucesión de Estados

Lección 4.- O territorio do Estado

- 1.Concepto e natureza do territorio
- 2.Modos de adquisición do territorio
- 3.A delimitación do territorio
 - A) As fronteiras
 - B) Relacións de veciñanza e cooperación transfronteriza
4. As modificacións no exercicio da competencia territorial do Estado

Lección 5.- A competencia territorial do Estado sobre certos espazos marítimos	<ol style="list-style-type: none"> 1.A evolución do Dereito Mar: factores e intereses 2.Os espazos marítimos suxeitos á soberanía dos Estados 3.Os espazos marítimos suxeitos a certas competencias funcionais dos Estados 4.Os espazos marítimos non suxeitos ás competencias dos Estados e certas situacións especiais
Lección 6.- As competencias estatais sobre os espazos supraterrrestres	<ol style="list-style-type: none"> 1.O espazo aéreo 2.Os espazos supraterrrestres non suxeitos ás competencias territoriales dos Estados: O espazo ultraterrrestre
Lección 7.- Outros espazos de interese internacional	<ol style="list-style-type: none"> 1.Os cursos de auga internacionais 2.As canles internacionais 3.Os espazos polares 4.Espazos e recursos naturais: o medio ambiente e a súa protección internacional
Lección 8.-A poboación do Estado	<ol style="list-style-type: none"> 1.A nacionalidade: competencias do Estado sobre os seus súbditos no estranxeiro 2.A condición xurídica do estranxeiro 3.Réximes cualificados de extranxería
Lección 9.- Os órganos do Estado nas Relacións Internacionais	<ol style="list-style-type: none"> 1.Os órganos centrais 2.A representación diplomática 3.As oficinas consulares
B) AS ORGANIZACIONES INTERNACIONAIS	
Lección 10.- Aspectos xerais das Organizacións Internacionais	<ol style="list-style-type: none"> 1.Antecedentes e evolución histórica 2.Concepto 3.Estrutura e formación da vontade 4.Personalidade xurídica internacional 5.Clases
Lección 11.-A Organización das Nacións Unidas	<ol style="list-style-type: none"> 1.Antecedentes e evolución histórica 2.Propósitos e principios 3.Os membros 4.A estrutura institucional 5.As principais funcións
C) A PERSONA HUMANA	
Lección 12.- A persoa humana ante o Dereito Internacional Público	<ol style="list-style-type: none"> 1.A subxetividade internacional do individuo 2.A capacidade de actuar do individuo ante órganos internacionais 3.A responsabilidade internacional do individuo 4.A protección dos Dereitos Humanos
III.A APLICACIÓN DO DEREITO INTERNACIONAL PÚBLICO	
Lección 13.-A responsabilidade internacional	<ol style="list-style-type: none"> 1.Codificación e desenvolvemento progresivo do dereito sobre a responsabilidade internacional 2.A responsabilidade internacional por feitos internacionalmente ilícitos 3.A responsabilidade internacional polas consecuencias perxudiciais de actos non prohibidos polo Dereito internacional público
Lección 14.- Os procedementos para asegurar a aplicación das normas internacionais	<ol style="list-style-type: none"> 1.A protección diplomática 2.As medidas de autotutela 3.Os procedementos institucionalizados
Lección 15.- Os procedementos pacíficos de solución das controversias internacionais	<ol style="list-style-type: none"> 1.As controversias internacionais 2.Os procedementos non xurisdicionais de solución de controversias 3.Os procedementos xurisdicionais de solución de controversias
Lección 16.-O control do uso da forza	<ol style="list-style-type: none"> 1.A prohibición da ameaza ou do uso da forza 2.A regulamentación dos conflitos armados 3.O Dereito Internacional Humanitario

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Traballos de aula	10.3	37	47.3
Lección maxistral	53	87.7	140.7
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	3	0	3
Resolución de problemas e/ou exercicios	13	21	34

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

Description

Traballos de aula	Os traballos de aula dividiranse en diversas actividades nas que o alumno adquire un protagonismo fundamental. Estas actividades centraranse, basicamente, na realización de prácticas e exposición de traballos nas que o alumno debe saber manexar os principais instrumentos xurídicos internacionais.
Lección maxistral	Nas sesións maxistras presentaranse ao alumno os conceptos fundamentais da asignatura

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	Na sesión maxistral trataranse as cuestións fundamentais da materia. As debidas poderán plantearse tanto nas sesións maxistras, nas clases prácticas así como no horario de tutorías que se publicará o inicio do curso.
Traballos de aula	Calquera dúbida ou cuestión poderá plantexarse nas clases prácticas, teóricas ou no horario de tutorías que se publicará ó inicio do curso.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Os coñecementos adquiridos na sesión maxistral serán avaliados mediante unha proba escrita na que se expoñan cuestións de desenvolvemento Esta proba escrita valorarase ata un máximo de 8 puntos. No se alcanzará o aprobado si algunha pregunta ten unha puntuación de 0. Aqueles alumnos que opten polo sistema de avaliación continúa, deben ter unha nota mínima nesta proba dun 3,5 e ningunha pregunta con una puntuación de 0 para que se sume a nota dos traballos na aula. As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2017-2018	80	A2 A3 A5
Resolución de problemas e/ou exercicios	O traballo de aula valorarase en atención a dous criterios: por unha banda, os casos prácticos e traballos que sexan obxecto de exposición na aula, así como, por outra banda, mediante os casos prácticos que deberán ser entregados ao profesor (dos durante o cuatrimestre) r. Este traballo de aula valorarase ata un máximo de 2 puntos que se repartirán como sigue: un punto máximo por traballos na aula e 0,5 máximo por cada un dos traballos entregados no prazo establecido.	20	A1 A2 A3 A4

Other comments on the Evaluation

O primeiro día de clase, entregaráselles unha ficha de opción de avaliación, que deberán entregar ao profesor, no prazo dunha semana, e na que deben optar entre o sistema de avaliación continua ou o sistema de avaliación final. Se optan pola avaliación continúa, na primeira oportunidade de exame, non poderán acudir á modalidade de avaliación final. Aqueles alumnos que non se sometan á avaliación continúa, a proba a realizar, modalidade avaliación final, constará de dous partes: a realización dunha proba escrita con cuestións de desenvolvemento así como a resolución dun caso práctico, exame que, en todo caso, representará el 100% da cualificación. Os alumnos que, optando polo sistema de avaliación continúa, non superen a materia na primeira oportunidade, conservaráselles a nota que obtivesen na avaliación continua cando se presenten á segunda oportunidade (exame de xuño), tendo que realizar exclusivamente a parte teórica do exame que consistirá, do mesmo xeito que na primeira oportunidade, en preguntas de desenvolvemento sobre epígrafes do programa. O exame correspondente á Convocatoria Fin de carreira desenvolverase igual que o da modalidade avaliación final. As datas de avaliación serán aprobadas en Xunta de Facultad.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Díez de Velasco, M, **Instituciones de Derecho Internacional Público**, Última edición,

Díez de Velasco, M, **Las Organizaciones Internacionales**, Última edición,

Sobrino Heredia, JM, **Textos para el estudio del Derecho Internacional Público, del Derecho de la Unión Europea y el Derecho Internacional de los espacios**, Última edición,

Complementary Bibliography

Carrillo Salcedo, J.A, **El Derecho Internacional en perspectiva histórica**, 1991,

Pastor Ridruejo, J.A, **Curso de Derecho Internacional Público y Organizaciones Internacionales**, Última edición,

Andrés Sáenz de Santa María, P, **Sistema de Derecho Internacional Público**, Última edición,

Remiro Brotons y otros, **Derecho Internacional. Curso General**, 2010,

Sánchez, V.M, **Derecho Internacional Público**, Última Edición,

Jiménez Piernas, C, **Introducción al Derecho Internacional Público. Práctica de España y de la Unión Europea**, Última edición,

Casanovas,O; Rodrigo,A, **Compendio de Derecho Internacional Público**, Última edición,

Casado Raigon, R, **Derecho Internacional. Parte General**, Última edición,

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Unión Europea, constitución e medio ambiente/O03G081V01913

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Dereito da Unión Europea/O03G081V01304

Other comments

Para a preparación desta materia recoméndase o manual do Prof. Díez de Velasco e a Recopilación de Textos do *Prof. Sobrino *Heredia

A docencia dun dos grupos desta materia será impartida en inglés.

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas-Grao en Dereito impártese no 2º cuatrimestre do 2º curso e o profesorado responsable está integrado por Teresa Pereira Garrido e Laura Movilla Pateiro

IDENTIFYING DATA				
Políticas económicas				
Subject	Políticas económicas			
Code	V03G720V01225			
Study programme	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	2	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Economía aplicada			
Coordinator	Teixeira Bautista, José Francisco			
Lecturers	Teixeira Bautista, José Francisco			
E-mail	teixeira@uvigo.es			
Web				
General description	Esta materia proporciona aos alumnos unha visión das principais políticas económicas de carácter macro e microeconómico. Estúdanse os principais obxectivos, así como os instrumentos máis relevante para acadalos. Porase especial énfase na súa aplicación no contexto económico actual.			

Competencias

Code

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject Training and Learning Results

Os alumnos/as son capaces de identificar os principais agregados que definen os obxectivos de política económica e as políticas para alcanzalos, distinguindo entre políticas macro e microeconómicas. Ademais, o alumnos/as han de comprender o papel do diñeiro e das institucións monetarias, así como os mecanismos de transmisión da política monetaria nunha economía pechada e nunha economía aberta con diferentes réximes cambiarios.

Os alumnos/as son capaces de analizar e discutir as recentes decisións de política económica que levaron a cabo as diferentes institucións públicas e en que medida a actual crise económica condicionou tales decisións e limitou os seus efectos.

Os alumnos/as comprenden os efectos e limitacións da política fiscal.

Os alumnos/as son capaces de interpretar os informes das principais institucións económicas relativos á política económica e manexar e analizar os principais datos que ofrecen as estatísticas económicas relativas a estes temas.

Contidos

Topic

Introducción	Conceptos básicos. Tipoloxía de políticas. Restricións da Política Económica.
Obxectivos de Política Económica	Principais obxectivos da política económica: emprego, estabilidade de prezos, crecemento. Marco teórico e indicadores.
Política monetaria	Institucións. Variables y relaciones monetarias. Instrumentos de política monetaria e mecanismos de transmisión. Experiencias de Política monetaria.
Política fiscal	Bases teóricas. Instrumentos de Política Fiscal. Déficit público.
Política económica exterior	O equilibrio externo. Instrumentos de política exterior. A política económica nunha economía aberta.
Políticas microeconómicas	Política de I+D+i. Política de competencia.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Prácticas de laboratorio	15	30	45
Titoría en grupo	5	5	10
Lección maxistral	30	60	90
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	5	0	5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvolveranse en aulas de informáticas.
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da asignatura para asesoramento / desenvolvemento de actividades da asignatura e do proceso de aprendizaxe
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Prácticas de laboratorio	As clases prácticas e as tutorías en grupo teñen como obxectivo axudar ao alumno a consolidar os coñecementos adquiridos nas clases teóricas. Ademais, permiten aos profesores orientar aos alumnos e resolver as dúbidas que poidan xurdir no proceso de aprendizaxe.
Titoría en grupo	As clases prácticas e as tutorías en grupo teñen como obxectivo axudar ao alumno a consolidar os coñecementos adquiridos nas clases teóricas. Ademais, permiten aos profesores orientar aos alumnos e resolver as dúbidas que poidan xurdir no proceso de aprendizaxe.

Avaliación			
	Description	Qualification	Training and Learning Results
Prácticas de laboratorio	A efectos prácticos, non se establece distinción entre prácticas de laboratorio e titorías de grupo. Para a valoración teranse en conta as actividades realizadas, como son: análise dos principais datos que ofrecen as estadísticas económicas relativas a materia, participación activa nas discusións, resolución de exercicios, cuestionarios, etc. A calificación global realizarase conxuntamente coas tutorías en grupo.	30	
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Examen escrito. Será necesario acadar un nivel mínimo para superar a materia.	70	

Other comments on the Evaluation

A calificación obtida nas prácticas manterase ata a segunda convocatoria.
As datas oficiais dos exames finais serán as que fixe o Decanato. Poderán consultarse na páxina web da Facultade de CC. Económicas e Empresariais <http://fccee.uvigo.es/>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Cuadrado Roura, J. R. (dir), **Política económica. Elaboración, objetivos e instrumentos**, McGraw Hill, Madrid.,
García Reche, Andrés (coord), **Política Económica Sectorial y Estructural**, Tirant lo Blanch, Valencia,

Complementary Bibliography

Ochando, C. (coord), **Objetivos e instrumentos de las políticas económicas coyunturales**, Tirant lo Blanch, Valencia,
Fernández Díaz et al, **Política Económica**, McGraw Hill, Madrid,
Blanchard, O. et al., **Rethinking Macroeconomic Policy**, IMF Staff Position Note,
Krugman, P. y Obstfeld, M., **Economía internacional : teoría y política**, Pearson Educación, Madrid,
Mankiw, N. Gregory, **Macroeconomía**, Antoni Bosch,
Motta, M., **Competition Policy: Theory and Practice**, Cambridge,
Parejo, A. et al., **Manual de sistema financiero español**, Ariel, Barcelona,
Scheller, H., **El BCE: historia, misión y funciones**, BCE,
Banco Central Europeo, <http://www.ecb.int>,
Banco de España, <http://www.bde.es>,
Eurostat, <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home>,
Instituto Nacional de Estadística, <http://www.ine.es>,

Recomendacións

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Macroeconomía/V03G020V01404

Subjects that it is recommended to have taken before

Economía: Economía española e mundial/V03G020V01201

Economía: Microeconomía/V03G020V01101
